

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 283 (12.915)

Trst, sreda, 2. decembra 1987

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

559
inije)

723
7096 AA

60100200

SZ pripravljena na sporazum o 50-odstotnem zmanjšanju strateških raket

Velik odmev televizijskega intervjuja Mihaila Gorbačova v Združenih državah

*Gorbačov razkril, da se tudi SZ ukvarja z raziskavami o vesoljskem orožju - Sekretar
KP SZ se je skušal izogniti sleherni polemiki z Reaganom*

Mihail Gorbačov

(arhivski posnetek)

UROŠ LIPUŠČEK

NEW YORK — Sovjetski voditelj Mihail Gorbačov je sinoči v ekskluzivnem intervjuju za TV mrežo NBC izjavil, »da je SZ pripravljena skleniti sporazum o 50-odstotnem zmanjšanju števila strateških jedrskih raket pod pogojem, da bodo ZDA dosledno spoštovale sporazum ABM«. Gorbačov je sinoči odkril, da se tudi sovjetski znanstveniki ukvarjajo z raziskavami tako imenovanih vesoljskih orožij, vendar pa SZ po njegovih besedah tega orožja ne bo namestila v vesolje.

V sinočnjem intervjuju se je Gorbačov znova pokazal kot izkušen politik, ki zna večše obiti nevarna vprašanja na primer o sovjetski intervenciji v Afganistanu, problematiki človekovih pravic ali pa o izseljevanju Židov iz SZ. V eno uro dolgem pogovoru, v katerem je potrdil vse svoje govorniške sposobnosti, se je Gorbačov izogibal zaostrovanju odnosov ali ostrim formulacijam na račun Reaganove administracije. V tem pogledu se brez dvoma razlikuje od svojega bližnjega gostitelja ameriškega predsednika Reagana, ki je prav včeraj v govoru pred konservativno Heritage fundacijo znova v zelo ostrih tonih govoril o sovjetski politiki.

Gorbačov je izjavil, da je letos dobil od Američanov približno 80 tisoč pisem. Mnoga od njih

postavljajo naslednje vprašanje: »Enkrat smo bili že zavezniki, zakaj ne moremo biti ponovno?«

S poudarjanjem teh pisem je Gorbačov poskušal pokazati, da se SZ zavzema ne samo za nadaljevanje sedanjega razorožitvenega procesa, temveč za celovito izboljšanje odnosov med obema državama. Po mnenju tukajšnjih komentatorjev je verjetno najpomembnejši del intervjuja tisti, v katerem je Gorbačov poudaril, da je SZ pripravljena na 50-odstotno zmanjšanje števila jedrskih raket pod pogojem, da ZDA striktno spoštujejo sporazum ABM. Ta formulacija naj bi napovedovala, da bo v nadaljevanju razorožitvenih pogovorov pokazala bolj prožno stališče kot doslej, posebej kar zadeva tako imenovana vesoljska orožja. Gorbačov je namreč včeraj privratar uradno odkril, da se tudi sovjetska stran ukvarja z raziskavami vesoljskih orožij. Dokler ameriške raziskave teh orožij ne bodo v nasprotju s sporazumom ABM, se ameriška stran po njegovem mnenju lahko ukvarja z njimi. Po splošnem prepričanju bodo pogovori o tako imenovanih vesoljskih orožjih, ki so znana javnosti kot priprave na vojno zvezd, odločili tudi o usodi sporazuma o 50-odstotnem zmanjšanju števila strateških raket, tudi o Reaganovem obisku v Moskvi, ki je predviden za prvo polovico prihodnjega leta.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V novembru nižja rast življenjskih stroškov

RIM — Tudi novembra se je inflacija upočasnila. Statistični urad ISTAT je namreč navedel, da so se v novembru življenjski stroški zvišali za 0,3 odstotka. Oktobra so se ti stroški zvišali za 0,9 odstotka. Kljub temu pa znaša letna inflacija 5,2 odstotka, medtem ko je bila novembra lani 4,7 odstotka. Na novembrsko inflacijo so negativno vplivale podražitve v maloprodajni ceni oblek (+ 0,8%) in goriva (+ 0,4%). Iste postavke so negativno vplivale tudi na celoletno rast inflacije, medtem ko so le cene živil pod 5 odstotki. Ob tem postaja jasno, da je prav podražitev pogonskih in kurilnih goriv glavni krivec za tako inflacijsko rast. Če k temu dodamo, da so se preko načrtovane inflacijske stopnje podražile tudi javne storitve, lahko trdimo, da je za letošnjo inflacijo glavni krivec slaba vladna gospodarska politika.

Iz vsega tega je lahko vsakomur jasno, da ne bo stopnja letošnje inflacije zdrknila pod načrtovanih 5 odstotkov. Sodeč po dosedanjih izkušnjah ne moremo pričakovati, da bi v decembru maloprodajne cene ostale nespremenjene. Trinajste plače z večjo kupno močjo Italijanov avtomatično povečajo tudi maloprodajne cene blaga široke potrošnje.

Ozadje bližanja med Parizom in Teheranom

PARIZ — V Parizu še vedno niso jasne okoliščine, ki so privedle do hitrega izboljšanja odnosov med Francijo in Iranom. Boljše razumevanje na relaciji Pariz-Teheran pa je omogočilo izpustitev dveh francoskih talcev, ki sta bila v rokah proiranskih šiitskih skrajnežev v Libanonu, in do izmenjave »diplomatskih talcev«. Vahid Gerdži, uradni prevajalec iranskega veleposlaništva v Parizu, je lahko zapustil Francijo, Paul Torri, obtoženi francoski generalni konzul v Teheranu, pa se je končno lahko vrnil v Francijo.

Ugledni britanski dnevnik Independent v današnji številki objavlja članek, v katerem piše, da je Francija v zameno za izpustitev dveh talcev Iranu poslala tovor orožja. V paket ugodnosti naj bi spadala tudi humanitarna pomoč najbolj revnim šiitom v Libanonu.

Pisanje dnevnika Independent je odločno zanimal glasnik francoskega zunanjega ministrstva. Dejal je, da je pariška vlada vselej zgledno preprečevala razvoj protizakonite trgovine z orožjem.

Wojciech Jaruzelski
(arhivski posnetek)

Tuji opazovalci ne izključujejo sprememb na čelu poljske vlade

Cerkev skuša pomagati Jaruzelskemu boji se morebitnih hujših zapletov

VARŠAVA — Po volilnem porazu vlade generala Jaruzelskega se na Poljskem sprašujejo, ali bo vlada vseeno sprejela paket ekonomskih in političnih ukrepov, na katerega Poljaki ne pristajajo. Posredno je na to vprašanje že včeraj odgovoril poslanec Ryszard Wolna, ki je na glasilo poljske vlade Rzeczpospolita takole komentiral pekoč poraz na referendumih: »Vlada ni dolžna, da upošteva nedeljske izide, saj je referendum razpisal poljski parlament in ne vlada.« Po njegovem mnenju ni bil nihče poražen, saj je treba volitve gledati iz drugega zornega kota, po katerem je država prešla »Rubikon demokracije. V vzhodnoevropskih državah se je namreč prvič zgodilo, da je o splošnih vprašanjih odločala cela družba in ne le partijsko oz. državno vodstvo.«

V Varšavi se je že včeraj sestalo vodstvo Poljske združene delavske partije (PZDP), ki je v oceni volilnih izidov menilo, da mora vlada upoštevati negativen odgovor Poljakov in »mora zato primerno spremeniti reformistična programa, predvsem pa njun ekonomski del«. To pa še zdaleč ne pomeni, da se je general Jaruzelski sprijaznil s porazom in bo sedaj iskal druge poti za izhod iz krize. Vodstvo PZDP je namreč že v naslednjem stavku tiskovnega sporočila potrdilo »trden namen, da nadaljuje proces ekonomskih in družbenopolitičnih reform.«

Vsekakor pa je pekoč poraz varšavske vlade močno odjeknil med poljskimi politiki in tujimi opazovalci, ki so bili skoraj vsi prepričani, da bo vlada na referendumih povlekla daljši konec. Vzrokov za optimizem je bilo precej; vodilni

predstavniki sindikata Solidarnost se se sicer od referendumov distancirali, niso pa organizirali bojkota volitev, cerkvena hierarhija, ki ima v poljski družbi izredno pomembno vlogo, pa je celo izrecno povabila ljudi, naj se volitev udeležijo in naj podprejo vladno reformo.

Prav zaradi dobrih pogojev je bilo presenečenje nad porazom toliko večje. Šok je bil očitno zelo hud, saj je Jerzy Urban, glasnik poljske vlade, nepričakovano odpovedal včerajšnjo tiskovno konferenco. Z izjemo glasila vlade Rzeczpospolita ni včeraj noben poljski dnevnik komentiral prvega volilnega poraza, ki ga je prvič okusila neka vlada Varšavskega pakta.

Voditelj Solidarnosti Lech Walesa se ni včeraj posebno veselil nad (posredno) volilno zmago, ampak je povabil Jaruzelskega, naj čimprej prične dialog z opozicijo, »preden bo prepozno«. Tudi poljska Cerkev je poskusila pomirjevalno vplivati, njen glasnik je namreč dejal, da mora vlada nujno nadaljevati na poti reform, saj drugih alternativ praktično nima.

Poljska opozicija torej ne namerava še bolj spodkopati rahlih temeljev, na katerih sloni general Jaruzelski, zunanji opazovalci pa ne izključujejo možnosti, da bi vodstvo PZDP generalu pripravilo kakšno »presenečenje«. Jaruzelski se je namreč v prvi osebi izpostavil in je upal, da bo dobil zaupanje Poljakov, zato je zelo verjetno veliko tistih strankarskih sodelavcev, ki bi radi, da bi volilni poraz tudi drago plačal. 10. decembra se bo sestal centralni komite PZDP, do takrat pa bodo marsikaj razčistili...

Ob udeležbi predstavnikov KD, KPI, PSI in PRI

Živahna okrogla miza o reformi institucij

RIM — Centralni komite KPI se je končal šele pred nekaj dnevi, vendar je že požel prve rezultate: med največjimi političnimi strankami je prišlo do živahne razprave o reformah, ki jih je treba uvesti v ustroj državnih institucij. Prva je to vprašanje načela predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti, ki je predlagala posebno »institucionalno zasedanje«
te veje parlamenta. Včeraj pa so se za okroglo mizo, ki so jo organizirali senatorji kršćansko-demokratske stranke o tem vprašanju soočali tajnik in podtajnik KD De Mita in Scotti, podtajnik KPI Occhetto, načelnik socialistične skupine v poslanski zbornici De Michelis in predsednik republikanskih poslancev Del Pennino. Tema pogovora je bila razpoložljivost za začetek stvar-

nega dela za korenite reforme institucij.

Iz razprave je izhajal občutek, da gre tokrat zares, čeprav so si bili govorniki o nekaterih vprašanjih precej narazen. Tako je De Mita dejal, da ni mogoče o reformi govoriti samo iz koristoljubja, kajti to ne bi bila nobena reforma. Institucije morajo po njegovem mnenju, ustrezati politični stvarnosti in De Mita je takoj navedel primer. Dejal je, da socialisti predlagajo določitev najnižjega števila glasov potrebnih za izvolitev predstavnika v evropski parlament. To bi ne pomenilo premostitve sedanje fragmentarnosti italijanske politike ampak bi jo le prikrilo. Treba pa je preveriti, ali je taka rešitev morda koristna za vprašanje upravljalnosti. To vprašanje je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Desklah ubili 22-letnega domačina

V Desklah se je v noči od nedelje na ponedeljek zgodil krvav zločin. 34-letni Petar Vidić je s kuhinjskim nožem večkrat zabodel 22-letnega domačina Danila Muniha. Munihi je kmalu zatem umrl. Krvavi dogodek — zaenkrat še ni povsem jasno, zakaj je Vidić napadel Muniha — je že kmalu zatem povzročil val ogorčenja med krajani Deskel. Manjša skupina se je zbrala pred stanovanjskim blokom, kjer živi napadalec, ki je po rodu iz Srbije, vendar je že trinajst let zaposlen v Kanalu, oziroma v Desklah. Večja skupina pa je odšla pred postajo milice v Desklah, kamor so odnesli težko ranjenega Muniha. Ob tem, naj bi posamezniki metali kamenje v zgradbo milice. Preiskovalna sodnica Darinka Kogoj in namestnik javnega tožilca Marko Kovač sta zaslišala štirinajst prič.

Za zapahi sedem upraviteljev zdravstvene enote iz Catanie

CATANIA — Finančni stražniki so včeraj aretirali predsednika 35. krajevne zdravstvene enote iz Catanie Giuseppea Strana in šest članov upravnega sveta treh glavnih bolnišnic. Dolžijo jih izsiljevanja, podkupovanja, izrabe službenega položaja in prikrivanja uradnih aktov ter drugih kaznivih dejanj. Kljub preiskovalni tajnosti se je izvedelo, da so osumljenci zagrešili kazniva dejanja pri nabavah zdravil in zdravstvene opreme, baje pa so vpleteni tudi v razne javne dražbe. Včeraj so izdali tudi deset sodnih pozivov (dva proti politikom), izvedli 13 hišnih preiskav in zaplenili ogromno dokumentov, tako v krajevni zdravstveni enoti kot v bolnišnicah Vittorio Emanuele, Santa Marta in Santo Bambino.

Preiskavo je sodstvo iz Catanie začelo pred nekaj meseci, ko je visoki komisar za boj proti mafiji prefekt Verga imenoval posebnega inšpektorja, ki je preveril poslovanje 35. krajevne zdravstvene enote. Pred dnevi pa je sodstvo sprožilo preiskavo o absenzizmu v mestnih bolnišnicah. Da bi bila mera polna, pa je pred meseci minister za zdravstvo Donat Cattin nenajavljeno pospremlil v bolnišnico Vittorio Emanuele svojo ženo, ki se je zlomila nogo. Minister se je tako na lastne oči prepričal, da se je treba takih bolnišnic izogibati, ker bi delale sramoto celo tretjemu svetu.

Proti tej zdravstveni enoti so bile preiskave tudi v preteklosti, in sicer o tako imenovanih »zlatih rjuhah«
in o nabavah drage opreme, ki je ostajala v skladiščih.

Domnevni atentat na letalo družbe KAL prerasel v afero med obema Korejama

Dva Korejca avtorja atentata na boeing 707? Seulske oblasti iščejo krivce onstran meje

SEUL — V Južni Koreji je prevladala teza, da je letalo boeing 707 strmoglavilo zaradi atentata, ki naj bi ga izvedla severnokorejska terorista. Tezo atentata je podkrepil včerajšnji arest v Bahreinu dveh Korejcev, ki sta potovala z japonskim potnim listom. V izredno delikatnem trenutku, ko se Južna Koreja pripravlja na predsedniške volitve, ki bodo 16. decembra letos, je tako izbruhnila nova politična afeta med obema Korejama.

Južnokorejci trdijo, da je letalo strmoglavilo v džunglo (ostankov zaenkrat še niso našli), vzrok nesreče pa naj bi bila eksplozija na krovu boeinga. Avtorji atentata bi lahko bili japonske narodnosti in pripadniki teroristične organizacije Rdeča armada ali Severni Korejci. V Seulu so včeraj javili, da so našli domnevna krivca, starca in dekle, ki sta sume delno potrdila, ko sta si v sobici bahreinskega letališča skušala vzeti življenje. Južnokorejsko zunanje ministrstvo je namreč javilo, da so v Bahreinu aretirali dve osebi z japonskim potnim listom, ki sta bili

namenjeni v Rim. Oba potnika sta konec prejšnjega in začetek tega tedna veliko potovala, saj sta iz Bagdada letela v Bagdad, od tu pa sta na boeingu 707 družbe KAL prišla do Abu Dabija, odkoder sta nato letela v Bahrein.

Mlademu dekletu je bilo ime Majumi Hačija, starejšemu moškemu, ki jo je spremljal, pa Šiniči Hačija. Po potnem listu bi bila lahko oče in hči, najbrž pa sta bila pripadnika kake teroristične organizacije. Ko ju je policija ustavila, sta oba pogoltnila pest strupenih tablet. Domnevni Šiniči Hačiji je umrl, dekle pa bo verjetno preživel.

Sinoči se je razvedela vest, da sta lažna Šiniči in Majumi kupila pečate dveh japonskih državljanov (pečati »hanko« so po japonskem zakonu strogo osebni in služijo kot nadomestilo osebne izkaznice). Japonska tiskovna agencija Kiodo je celo intervjuvala pravega Šiničija, ki pa je izjavil, da je svoj pečat prodal Južnemu in ne Severnemu Korejcu.

Črni škatli boeinga 747 še v Indijskem oceanu

JOHANNESBURG — V Indijskem oceanu, južno od otoka Mauritius, so reševalne ekipe še vedno na delu. V morskem vodu so zllili znatne količine posebne tekočine, ki odbija morske pse, sicer bi ne mogli zbrati vseh posmrtnih ostankov ponesrečenih potnikov.

V Johannesburgu so že izvedli obdukcijo dveh trupel. Zdravniki so izjavili, da so vidne take telesne poškodbe, ki dokazujejo izredno hitrost, s katero je letalo strmoglavilo v morje. Ekipe reševalcev so včeraj našle še dve trupli, nadaljuje pa se iskanje črnih škatel boeinga družbe SAA.

Francoskim, ameriškim in južnoafriškim reševalcem se je včeraj pridružila tudi nemška ladja Sahuna, ki jim bo pomagala pri zbiranju plavajočih ostankov strmoglavljenega letala.

Mojsov na obisku v Franciji

Predsednik predsedstva SFRJ Lazar Mojsov (levo) je včeraj na povabilo francoskega predsednika Mitterranda prispel v Pariz, kjer ga je dočakal minister za pravosodje (Telefoto AP)

V zvezi s stavkami v letalskem prometu Oster napad CGIL-CISL-UIL na predsednika vlade Gorio

RIM — Sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL je včeraj z nenavadno ostrino napadla predsednika vlade Gorio v zvezi z njegovim zadržanjem do stavk v letalskem prometu. Ostrina je dosegla višek, ko je na tiskovni konferenci, ki so jo sindikati sklicali z namenom, da »pojasnijo« svoje stališče do sindikalnega gibanja v družbi Alitalia, generalni tajnik sindikata FILT-CGIL Luciano Mancini dejal, da soglašajo s tistimi, ki trdijo, da mora Gorio odstopiti. Predsednika vlade je Mancini obtožil, da je s tem, da je sklical kabinetni svet ter odvzel ministroma Formici in Maninu pristojnost za nadaljevanje pogajanj, dejansko prevzel »predsedstvo družbe Alitalia«. Spopad je torej zelo resen in ne zadeva samo ene sindikalne organizacije: tajnik prevoznega sektorja v UIL Silvano Veronese je dejal, da mora vlada spremeniti svoje stališče, njegov kolega v CISL Domenico Trucchi pa je govoril o »nezaslišanem zadržanju« vlade in o pomanjkanju resničnega sogovornika.

Trucchi je tudi obtožil vlado, da je objavila napačne podatke o zahtevah sindikalne organizacije.

Po mnenju sindikatov je posredovanje med sindikalno zvezo in družbo Alitalia s strani obeh ministrov doslej privedlo do sprejemljivih predlogov. Sindikati so že opustili svoje prvotne zahteve in jih znižali za 20 odstotkov, pripravljeni pa so bili še popustiti v teku pogajanj. Po njihovih računih torej poviški ne presegajo 14 odstotkov, medtem ko je Gorio govoril o 28 odstotkih.

Ostre so bile tudi Kritike sindikatov do vodstva družbe Alitalia, katero so obtožili, da hoče v okviru teh pogajanj doseči marsikaj drugega, od podražitev letalskih storitev do odprave davka na dodatno vrednost IVA na notranjih poletih, od povečanja števila poletov do ustanovitve nove družbe za letala vrste ATR-42. Vsekakor so sindikati potrdili stavke za danes, za 4. in 14. december.

Izrael pripravlja vojaški odgovor

JERUZALEM — V pričakovanju izraelskega odgovora za napad palestinskih borcev na oporišče pri Kiriat Šmoni se napetost na Blisknem vzhodu nevarno stopnjuje. Damask je alarmiral svojo vojsko, ni pa vpoklical rezervistov, da ne bi dal Izraelu opravičil za morebitni napad na sirsko ozemlje.

Izraelski zunanji minister in podpredsednik vlade Peres ni hotel včeraj komentirati teh vesti. Poudaril je le, da je treba biti v takih primerih skopi v besedah.

Skrajno napeto pa je tudi na sedenih arabskih ozemljih, saj je celo veleposlanik ZDA Pickering navedel, da so izgoni, preventivne aretacije, rušenje hiš brez pravnih jamstev v popolnem nasprotju z ameriškim pojmovanjem človekovih pravic. Izraelske okupacijske sile so namreč grobo zatle vse manifestacije ob 40-letnici ustanovitve Izraela.

Evropska skupnost za večje gospodarsko sodelovanje s SFRJ

STRASSBOURG — Komisija za zunanje gospodarske odnose Evropskega parlamenta je od institucij Evropske skupnosti zahtevala, naj podprejo jugoslovanska prizadevanja za »restrukturacijo in oživljanje rasti njenega gospodarstva«.

V resoluciji o odnosih ES in SFRJ, ki jo je komisija pravkar sprejela in o kateri naj bi v začetku prihodnjega leta dal svoje mnenje tudi evropski parlament, so »z obznanjem ugotovili, da trgovinski odnosi po vidnem izboljšanju v prvih letih od sprejetja sporazuma (ES - SFRJ 1980) in po očitnem zmanjšanju (jugoslovanskega) primanjkljaja zdaj doživljajo obratno tendenco«.

Komisija meni, da je »tak položaj nastal zaradi premajhnega prilagajanja trgovinskega sporazuma po vstopu Grčije v skupnost«. Razlog je tudi »prepozno izvršeno prilagajanje po vstopu Španije in Portugalske« v ES. Po mnenju komisije je vse to »temeljito spremenilo pogoje menjave med skupnostjo in državami«. V resoluciji »ugotavljajo, da je vzporedno z zmanjševanjem menjave s skupnostjo prišlo do obnove trgovinskih tokov med Jugoslavijo in državami

SEV in to predvsem s SZ, kar je še bolj okrepilo njen položaj prvega trgovinskega partnerja v Jugoslaviji«.

Četudi je komisija ocenila, da »ta rast predstavlja nujnost v zunanjetrgovinskih odnosih Jugoslavije, to ne rešuje problemov uvoza visokotehnološkega znanja in dobrin, nujnih za modernizacijo jugoslovanskega gospodarstva in katerih glavni dobavitelji so lahko države skupnosti«.

V resoluciji zahtevajo, naj trgovinski sporazum ES-SFRJ »postavijo na nove in realne temelje z zmanjševanjem spiska občutljivih proizvodov in s prilagajanjem brezcarinskih omejitev realnim okvirom, ki naj bi olajšali načrtovanje jugoslovanske industrijske proizvodnje, namenjene izvozu«. Komisija zahteva pospeševanje industrijske kooperacije med Jugoslavijo in dvanajsterico, še zlasti skozi skupne projekte. Upoštevalo dejstvo, da tretjina jugoslovanskega zunanjeja dolga zajema vlade in banke skupnosti, so dodali, da je treba sprejeti jugoslovansko zahtevo o reprogramaciji dolgov. Predlagali pa so tudi, naj se del teh dolgov »prepušči« investitorjem, ki bi bili pripravljeni vlagati v Jugoslavijo. (tp)

Konec tedna bodo v Senatu odobrili finančni zakon

RIM — Senat je pozno sinoči zaključil splošno razpravo o finančnem zakonu. Senatorji bodo tako od danes do nedelje, ko bo po vsej verjetnosti na sporedu sklepno glasovanje, sklepali o resolucijah in popravkih, ki jih je predložila opozicija, nekatere pa v osebnem imenu tudi predstavniki vladnih strank. Popravkov je več kot 500, kar predstavlja svojevrsten rekord. Največ amandmajev (več kot 200) je predložil edini senator proletarske demokracije Guido Pollice, ki se torej pripravlja na pravi govorniški maraton, saj mora vsak popravek, v skladu s pravilnikom, obrazložiti in utemeljiti.

Precej popravkov je predložila tudi komunistična skupina. V snopiču amandmajev je tudi zahteva po ponovni vključitvi proračunskega poglavja o slovenski manjšini v Italiji. Popravek je predložil slovenski senator Stojan Speitič, podpisali pa so ga goriški senator Battello ter še nekateri drugi ugledni komunistični senatorji. Skupina KPI je formalno predložila tudi zahtevo po finančnem kritju napovedane zaščitnega zakona za jezikovne skupnosti, o katerem teče trenutno razprava v poslanski zbornici.

Splošno razpravo sta zaokrožila zakladni minister Amato in proračunski minister Colombo. Pred sklepnim glasovanjem pa bo verjetno govoril tudi ministrski predsednik Gorio, ki se je doslej, resnici na ljubo, med to debato zelo poredkoma prikazal v palači Madama. Gorio je praktično vse odgovornosti v zvezi s finančnim zakonom prepustil gospodarskim ministrom, posebno pa zakladnemu ministru Amatu, ki je zaradi tega tarča številnih ostrih kritik. Kritizirajo ga sindikati, kritizirajo ga opozicija, pikre pripombe na njegov račun pa prihajajo tudi iz socialističnih vrst, kjer mu marsikdo očita, da je bil doslej premalo občutljiv za proteste, ki prihajajo iz vrst odvisnih in manj zaščitnih družbenih slojev.

Minister Amato je sinoči vsekakor odločno zavrnil kritike komunistične opozicije in sindikalnih organizacij. Dejal je, da finančni zakon sploh ne pelje v ekonomsko recesijo, kot priča dejstvo, da se bo narodni dohodek v Italiji, ob koncu prihodnjega leta, dvignil za skoraj 3 odstotke. Treba je čimprej zaježiti naraščajočo inflacijo ter začeti konkretno resanacijo državnih blagajin, je podčrtal predstavnik PSI, po mnenju katerega je treba bolezen italijanskega gospodarstva takoj ozdraviti, da jutri ne bodo posegi še bolj boleči, oziroma, da ne bo vse skupaj prepozno. Podobne misli je izrekel tudi proračunski minister Emilio Colombo.

SANDOR TENCE

Hude posledice plaza

SANTIAGO — Kaže, da je ogromni plaz, ki je v nedeljo popolnoma pokopal naselje, v katerem so živeli delavci, ki so gradili bližnjo hidrocentralo ob vzhodni Andov, povzročil več smrtnih žrtev kot so misli od začetka. Doslej so sicer izpod blata in snega potegnili samo deset trupel, vendar domnevajo, da je pod plazom približno 500 ljudi.

Večji izvoz za »čvrsto valuto«

BEOGRAD — Do 23. novembra se je konvertibilni izvoz jugoslovanskega gospodarstva za ozirom na enako obdobje lani povečal za 16 odstotkov. K temu so znatno prispevale novembrske dobave, saj je v 23 dneh tega meseca izvoz za »čvrsto valuto« rasel za 22,7 odstotka, v razvite države sveta pa celo za 36,8 odstotka.

Prodaja jugoslovanskega blaga na klirinško tržišče pa še naprej upada — za približno 20 odstotkov — kar znatno zmanjšuje letošnje izvozne rezultate. Skupaj vrednost blaga, dobavljenega tujim kupcem do 23. novembra se je namreč povečala za 3,9 odstotka in znaša 9 milijard 485 milijonov dolarjev.

Jugoslovanska nabava v svetu velja 10 milijard 447 milijonov dolarjev in je za pet odstotkov manjša kot lani. Trgovinski primanjkljaj znaša 962 milijonov, lani v istem času pa je bil milijardo in 893 milijonov dolarjev.

Čeprav je primanjkljaj skoraj za polovico manjši, gospodarstveniki ocenjujejo, da bi bilo bolje, če bi proizvodnjo oskrbeli z zadostno količino uvoznega reprodukcijskega materiala in surovin, saj je zdaj, ko tega ni, rast industrijske proizvodnje znatno upočasnjena.

● Gorbačov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Gorbačov je sinoči posebej poudaril, da je SZ pripravljena nadaljevati razorožitvene pogovore s sedanjo administracijo, kar dokazuje, da je sovjetsko vodstvo pripravljeno te doslej najpomembnejše sporazume na področju omejevanja tekme v jedrskem orožju podpisati še v času Reaganovega predsedništva.

Eden izmed pogojev za uspešen potek razorožitvenega procesa je tudi ratifikacija sporazumov o odpravi raket srednjega in kratkega dometa, ki ju bosta Reagan in Gorbačov podpisala 8. decembra. Skrajno desno krilo republikanske stranke, ki je v zadnjih dneh ostro nastopilo proti tem sporazumom in med drugim preprečilo tudi napovedan govor Gorbačova pred kongresom, lahko namreč bistveno zavleče postopek za ratifikacijo. Zato poskuša Reagan v izrazito ideoloških govorih, ki spominjajo na prvo obdobje njegovega predsedništva, ko je o SZ govoril kot o »hudičevem imperiju« svojim dosedanjim konservativnim zavznikom dokazati, da se ni odrekel svojim osnovnim pogledom in stališčem do SZ. Interesi Reagana in skrajne desnice, ki je doslej dajala Reaganu najbolj trdno podporo, so se do neke mere začeli razhajati. Medtem, ko poskuša Reagan v dobrem letu dni, ki jih bo še prebil v Beli hiši, skleniti s SZ najpomembnejše razorožitvene sporazume doslej in tako prekiniti vse svoje predhodnike, pa konservativci posebej v republikanski stranki trdijo, da razorožitveni sporazumi koristijo samo SZ in ogrožajo zahodnoevropsko varnost.

V sinočnjem intervjuju je poskušal Gorbačov ameriški javnosti po mnenju tukajšnjih komentatorjev pokazati, da je realistični politik, s katerim se je mogoče dogovarjati, saj ni zaostroval prav nobene teme. Na provokativna vprašanja o vzrokih zakaj SZ neče sprostiti emigracije sovjetskih Židov, je odgovarjal s protinapadi oziroma s trditvijo, da je glavni namen teh zahtev doseči odliv možganov iz SZ, zato se ima SZ pravico braniti. Omejenjena tema bo poleg razorožitvenih vprašanj ena od dominantnih tem bližnjih pogovorov med Reaganom in Gorbačovom, še posebej ker tukaj trdijo, da je celo Brežnjev dopuščal večjo emigracijo Židov kot Gorbačov.

Da v obrambi nekaterih vprašanj ni pripravljen popustiti niti za centimeter je Gorbačov dokazal z opravičevanjem sovjetske intervencije v Afganistanu, vendar pa je pristavil, da se je z Reaganom pripravljen pogovarjati o umiku sovjetske vojske iz te države. Prav tako nedorečen je bil tudi glede odstopitve bivšega predsednika moskovske partijske organizacije Borisa Jelcina s te funkcije. Vprašanje, zakaj sovjetski tisk ni objavil njegovega govora na zasedanju CK, zaradi katerega je bil odstavljen s te funkcije, je prešljal in poudaril, da se bodo reforme nadaljevale, da pa ne bodo popustili niti pred pustolovstvom niti pred konservativnimi silami.

Odgovor, ki je v tukajšnji javnosti verjetno sprožil še največji odmev, je bilo njegovo priznanje, »da se o vseh stvareh, tudi o najbolj občutljivih, posvetuje s svojo ženo Raiso«. Za sovjetske voditelje, ki so razen Lenina in Hruščeva doslej v glavnem skrivali svoje žene, je to v očeh tukajšnje javnosti brez dvoma velika novost.

● Okrogla miza

NADALJEVANJE S 1. STRANI

po mnenju velike večine političnih strank osrednje. De Mita je tu dejal, da soglašajo s predlogom komunista D'Alema, ki je predlagal, da bi ohranili sedanji volilni sistem, vendar bi morali volilci že na volitvah odločiti o tem, katero vlado bodo po volitvah sestavili. Occhetto je v zvezi s tem predlagal »konstruktivno nezaupnico«, to je postopek, s katerim bi preprečili, da bi stranka, ki ima le dva odstotka glasov klahko sprožila krizo, ne da bi obstajali za to res utemeljeni razlogi. Occhetto je mnenja, da prihaja o teh vprašanjih do zblizanja in v zvezi s tem se je podtajnik KPI navezal na govor predsednika republike v prejšnjih dneh v Firencih. Sicer pa je Occhetto vztrajal, da je treba pri sestavljanju večin izhajati iz programov in na tej osnovi odločiti, kdo bo te programe upravljal, kar pa zadeva volilne zakone se KPI ne ogreva za spremembo proporcionalnega volilnega sistema ampak je pripravljena sprejeti samo nekatere popravke.

O tem vprašanju so si stališča znotraj KD različna. Po eni strani je De Mita pripravljen na uvedbo obveznega minimalnega števila glasov za vstop v voljene organe, torej na majhne popravke volilnega zakona, medtem ko se Scotti kratkoma ogreva za večinski volilni sistem. Ta stališča pa zavračajo socialisti: De Michelis je včeraj dejal, da je treba najprej sprejeti o reformi pristojnosti in je opozoril na nevarnost, da bi volja, da pride do »velikih reform« pokopala tudi majhne spremembe, ki pa so nujne in izvedljive. Tudi on soglašajo s komunisti, da morajo pri tem imeti prednost programi, sicer pa se s to prednostno lestvico strinja tudi republikanec Del Pennino.

G. R.

Pred kongresom Zveze slovenskih izseljencev F-JK

Vprašanje narodne zavesti

ČEDAD — Po dveh letih bo jutri, 3. decembra, v Čedadu kongres Zveze slovenskih izseljencev Furlanije-Juljske krajine, v soboto, 5. decembra, pa v Vidmu sestanek deželnega odbora izseljencev.

Zadnji kongres Zveze, ki je bil v Reziji, je obeležila grenka ugotovitev, da spada programirani povratek domov med sanje, ki jih ne bo mogoče uresničiti. Leto 1985 je predstavljalo nekakšen mejnik, saj so se obnovitvena dela v porušeni Furlaniji bližala h koncu in zato je tudi postalo jasno, da so predlogi raznih izseljenskih, pa tudi deželnih organizacij o dokončnem povratku izseljencev in njihovem zaposlovanju doma nestvarni tudi zaradi prešibke strukture naše dežele. Za slovenska področja Nadiške in Terske doline ter Rezije so bili pogoji še sorazmerno slabši. Sicer so izseljenci očitno slutili težave, saj so načrtovali svoje delo v tujini in tudi izobrazbo otrok, ne da bi predvideli povratek v sorazmerno kratkem časovnem obdobju. Zato je Zveza izseljencev začela izdelovati nov program, ki naj bi odgovarjal potrebam izseljencev, in predvsem načrt za notranjo reorganizacijo z namenom, da se okrepijo vezi z rojstno zemljo vseh Slovencev, ki delajo po svetu.

V ospredje svojih teženj je Zveza izseljencev torej postavila vprašanje narodne pripadnosti slovenskih emigrantov iz Nadiških in Terskih dolin in Rezije, še posebno v odnosu do mladih, torej druge in eventualno tretje generacije. Da bi postala učinkovitejša, se je Zveza organizirala v federacije, ki lahko odgovarjajo različnim potrebam in zahtevam članov glede na države, v katerih izseljenci živijo. Pred desetimi leti je imela Zveza sekcije samo v Evropi in Kanadi. Pred sedmimi leti je ustanovila sekcijo v Argentini, pred dvema pa še federacijo v Avstraliji. Glede na evropske države je največ beneških izseljencev v Belgiji. Trenutno se ustanavlja federacije v Parizu, v prekoceanskih državah pa v Braziliji, Venezueli in Paragvaju. Delo po federacijah, ki so v precejšnji meri avtonomne, omogoča krepitev Zve-

ze, istočasno pa tudi ojačanje zavesti tistih izseljencev, ki sami ne morejo ohraniti stika z rodno Benečijo. Navezovanje stikov s sinovi emigrantov je nedvomno težka naloga, ker se je pri mlajših rodovih zrahljala navezanost na rodni kraj, pogosto pa se pojavlja tudi problem jezika. Sicer je to vprašanje, s katerim se ubadajo tudi druge izseljenske organizacije in je le nekoliko manj občuten ali vsaj drugačen v Evropi, kjer so antinacionalistične težnje močnejše in je mlajšim rodovom včasih dovolj nakazati pravi prostor, s katerim se lahko identificirajo. V mozaiku evropskih narodov in narodnosti sta tudi manjši narod ali pokrajina lahko dovolj zanimiva in privlačna. Zato je eden od ciljev, ki si jih je Zveza postavila, čim popolnejše informiranje mladih in njihovo kulturno osveščanje. Pri vsem tem pa ne sme seveda pozabiti na tiste, ki so prvi zapustili doline. Vsekakor pa je naloga Zveze izseljencev, da skrbi za kulturno, gospodarsko in socialno zaščito Benečije. Seveda vse to ne odpravlja osnovnega problema, ki je ustvarjanje delovnih mest in torej možnosti povratka, le da je pot daljša in napornejša.

Na četrtkovem kongresu bodo izseljenci razpravljali o triletnem programu Zveze, poleg tega so na dnevnem redu spremembe statuta in izvolitev vodstva ter drugih organov, ki jih statut predvideva. Na sobotnem srečanju deželnih izseljenskih organizacij v Vidmu bodo prav tako govorili o triletnem načrtu in o podrobnejšem načrtu za leto 1988. Srečanja se bo udeležilo vseh sedem deželnih izseljenskih organizacij, ki so Ente Friuli nel mondo, ERAPLE, ALEF, Pal Friul, EFASCE, Associazione giuliani nel mondo in seveda Zveza slovenskih izseljencev Furlanije-Juljske krajine. Med kongresom Zveze in deželnim srečanjem se bodo izseljenci prav gotovo udeležili tudi praznovanj ob sv. Barbari, 4. decembra, saj je ta svetnica zaščitnica rudarjev in teh je med furlanskimi, pa tudi beneškimi izseljenci še vedno precej.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Naše manjšinsko obzorje:

Kakšen bo slovenski italijanski, evropski Trst

Tržaška Zelena lista je po letošnjih volitvah organizirala v hotelu Excelsior, 10. jilija, okroglo mizo na temo: »Kakšen italijanski Trst, kakšen slovenski Trst, kakšen evropski Trst, kakšna meja«. Svoje referate so prebrali Alekxander Langer, Aleš Lokar, predstavnik Italijanov iz Koprščine ter nekdanji tajnik tržaških radikalcev G. Ercolessi. Njegov poseg je kmalu nato izšel v slovenskem prevodu in ljubljanskem tedniku Mladina, originalni, italijanski tekst pa kroži fotokopiran na 20 straneh, ki niso bile vse prebrane, zaradi časovne stiske.

Poseg je zanimiv, ker izraža precej zaokroženo stališče o problematiki slovenske zaščite in sožitja v našem mestu, zato bo tu nekoliko podrobneje razčlenjen. To je mogoče, ker referat ni bil zastavljen kot čisto politična analiza, ampak bolj kot analiza s stališč politične kulture in v tem prikazu bo podčrtana predvsem ta plat Ercolessijevih izvajanj.

Kot predpostavka za svoj prikaz je avtor navedel kritično prepričanje, da je v Trstu »skoro popolnoma odsotna politična kultura v liberalnem smislu,« to je v smislu svetovnega nazora, ki sloni na svobodoljubnem sprejemanju in izražanju individualnih in kolektivnih raznolikosti (in ne kot ideologija liberalne stranke). Taka značilnost Trsta preseneča, ker ima mesto izrazito laično tradicijo in Ercolessi jo razlaga s specifično politično zgodovino našega mesta. Tu je do prve svetovne vojne vladal sloj italijanskega meščanstva, ki je bil sicer liberalen po imenu, a je demokratična načela podrejal svojim nacionalnim interesom. Razvoj po prvi svetovni vojni je to stanje še zaostрил in tudi po drugi svetovni vojni Trst dolgo ni prišel v korak z demokratičnim razvojem Italije. Narodnostni in jezikovni konflikti so spet prevladali nad demokratičnimi načeli, zato je še danes v Trstu tako težko graditi na pravih temeljih pluralizma: na etiki, ki privilegira raznolikost.

Ercolessi tega ne izrazi naravnost, a iz njegovih izvajanj sledi nekako, da se je tudi manjšina navzela nekaterih potez in pogojevanj večine, ki so jo privleli do tega, da se je tudi sama oddaljila od osnovnega načela. Ercolessi namreč »očita« manjšini, da zahteva zaščito predvsem v imenu nekaterih svojih zaslug, v prvi vrsti v imenu žrtev za časa fašizma in zaslug v času antifašizma.

Če bi manjšina zaslužila zaščito le zaradi svojega antifašizma, pravi avtor, bi je ne zaslužila že s tem, ker je manjšina, ker pač manjšine zaslužijo zaščito! Tak argument je v Italiji še posebej neustrezen, pravi Ercolessi, »ker je zelo širok del italijanskega javnega mnjenja že sam po sebi nesposoben nastavljaati povojne dogodke v neko zgodovinsko perspektivo in teži k paranoičnemu strahu, da bi se tragična preteklost lahko vrnila.«

Eno glavnih ovir za uresničitev zaščite in sožitja postavi avtor v obstoj predsodkov, ki niso vezani le na slovensko manjšino, saj citira izsledke neke raziskave, po kateri se je 9% Italijanov samih označilo za antisemite.

Za razširjene negativne predsodke, ki obstajajo v tržaški javnosti do slovenske manjšine meni Ercolessi, da nimajo več izrazito razredne osnove. Slovenci so gledani bolj kot predhodnica slovenskega sveta, ki se razteza od Opčin do Vladivostoka in torej tudi kot predhodnica realnega socializma.

Če so vse navedene napetosti imele neko logiko in določene osnove do 60. let, ko so se odnosi med Italijo in Jugoslavijo normalizirali, bi morale po tem izginiti. A to se ni zgodilo, obratno, po objavi Osimskega sporazuma se je stara žerjavica spet razplamtela in Lista za Trst je nastopila, kot nekaj idealni nadaljevalec starih liberalno-nacionalnih narodnjaških sil. Odgovornost za ohranitev teh napetosti pripiše Ercolessi predvsem vodilnim političnim silam, ki so z dokajšnjo mero »vzvišenosti« nad občutji in mišljenjem svojih »državljanov« menili, da lahko rešijo vse probleme z diplomatsko potezo. Toda demokratično kulturno je treba graditi drugače in v Trstu je zgodovina ohranila predolgo preveč tabujev.

Primer takega mehanizma, ki noče gledati dogajanju v obraz in videti, kar obstaja, je za Ercolessija dejstvo, da Trst ne jemlje na znanje pojava vrste pomembnih gibanj v slovenski civilni družbi odstran meje (ekološka, mirovna, protijedrska). Ta gibanja bi morala postati privilegirani sogovorniki tržaških demokratičnih sil.

Za Ercolessija tu sploh ne gre več za premoščanje nekih narodnostnih pregrad v imenu starih »internacionalističnih utopij«, ali za vztrajanje v različnih oblikah kolektivne (narodnostne) identitete. Na obzorju vidi nove družbene vrednote (za obrambo miru, narave...), ki so nad geopolitičnimi kategorijami, ki zajemajo vedno več mladih in ki postajajo vse bolj značilne za novo Evropo.

Ko se Slovenci označujejo kot »narodnostna manjšina«, zveni to avtorju, ne le tako, da so pač jezikovno in kulturno različni, ampak vedno bolj tudi kot razlika v etično-političnih vrednotah. In to meni Ercolessi, vodi v vedno večjo izoliranost manjšine bodisi od razvoja v Sloveniji bodisi od razvoja v italijanski levici.

To bi vodilo nadalje, vedno po Ercolessijevem mnenju, do nevarnega oženja, tistega jedra, ki predstavlja slovensko manjšinsko identiteto in bi zato nujno olajševalo asimilacijo. Asimilacijski pritisk se ne more ustavljati s pozivi moralističnega značaja in niti s sklicevanjem na neko pojmovanje narodnosti, ki naj bi imela nekake »nevarne« in ne kulturne temelje. Za Ercolessija mora biti narodnost neka svobodna izbira, ki se stalno obnavlja, ne pa neka obvezna značilnost, od katere se ne sme in ne more odstopiti, kar bi se lahko smatralo skoraj kot psihopatološki pojav.

Predsodki se lahko spreminjajo le v dolgoročnem procesu, zato ni čudno, če se v tržaških razmerah pojavljajo skušnjave po kompromisnih rešitvah. Ercolessi predlaga drugačno pot: politiko in kulturo sožitja pojmuje tako, da slonita ne na argumentih o preteklih krivicah in zaslugah, ampak na demokratičnem načelu, da ima vsaka manjšina pravico do »enakopravnega družbenega dostojanstva«. O zaščiti bi morali torej razmišljati, kot da se ne nanaša na Slovence, ampak na neko abstraktno manjšino, ki se nahaja v podobnem položaju kot Slovenci v Italiji.

Mehanizem zaščite zato tudi ne sme sloneti na nekem številčnem ugotavljanju manjšinske prisotnosti, ampak na stališču vseh tistih, ki smatrajo, da je pravilno ovrednotiti kulturno premoženje neke pokrajine, s posebnim poudarkom na prisotnost manjšine.

Visoko priznanje Luki Koper

Na svečanem zasedanju delavskega sveta DO Luka Koper je predsednik SO Koper Janko Kosmina v imenu predsedstva SFRJ Luki Koper včeraj predal državno odlikovanje - red zaslug za narod s srebrnim žar- kom.

Državno odlikovanje je prejelo še 19 luških delavcev, red zaslug za narod s srebrno zvezdo je prejel Rudi Dujc, namestnik predsednika poslovnega odbora Luke Koper, 13 delavcev je prejelo red dela s srebrnim ven- cem, 4 delavci medaljo zaslug za narod in eden medaljo dela.

Koprski luka, v kateri je zaposleno 1780 delavcev iz vseh krajev SFRJ in katero mnogi imenujejo Jugoslavijo v malem, se je v zadnjih letih razvila v sodobno in moderno luko. V luki se letno pretovori štiri milijone ton blaga, moderni terminali kot so kontejnerski, terminal za razsute tovore in terminal za žito dajejo garancijo za hiter in kvaliteten pretovor blaga. Takšen način dela je Luka Koper uvrstil med priznane luke v svetu.

ZORAN VLAJIČ

OB 35. OBLETNICI PLANINSKEGA DRUŠTVA SEŽANA

»20. novembra 1952. leta je bilo ustanovljeno Planinsko društvo Sežana, ki je ob ustanovitvi štel 68 ljubiteljev narave, še posebej planin. Danes smo ponosni nanje, saj so pognali korenine dejavnosti, ki na kraški planoti do tistega dne ni imela nikakršne tradicije. Gnala jih je ljubezen do zdravega življenja, družabnosti, iskrenega prijateljstva in pripravljenosti ustvarjati lepši dan od prebujajočega se jutra. Prostovoljna kultura je družila in še danes združuje člane Planinskega društva, v katero je danes vključenih 4,3 odstotka vsega prebivalstva sežanske občine. Veliko ur, vloženih naporov odraslih planincev je vgrajenih v delo pomladka. Organizacije in vodenja izletov v naše gore, usposabljanje članstva in razna tekmovanja ter pohodi po poteh revolucije, spominov in prijateljstva so aktivnosti, ki smo jih vseh 35 let uspešno izvajali. Ker smo veseli uspehov (in ne plačila), smo močni in neustavljivi. Nikoli nismo zatajili, tudi takrat ne, ko je bilo potrebno sodelovati z društvi in organizacijami, ko smo se enakopravno vključevali v solidarnostne akcije v občini, regiji in republiki. Naše delo je tudi krepitev prijateljstva. Planinska ljubezen ne pozna meja, ne preprek, ravno nasprotno: ko se podamo v svet neuničljive narave, se potrdimo sami sebe, si nabiramo moči in potrebnega življenjskega optimizma za še uspešnejši delovni korak. Za planinstvo nam je uspelo navdušiti že predšolske in šolske otroke, svoj korak smo postavili v srednjih šolah, zasvojili smo delavce za stroji in delavce v družbenih dejavnostih in si tako ustvarili neuničljivo bogastvo. Kakor se ne moremo na Krasu ponašati s Triglavom, se pa lahko pohvalimo z dejstvom, da smo ta Triglav ljudje, ki jih združuje želja po ohranjanju in spoznavanju narave. Ni nam vseeno, ko opažamo umiranje gozdov, izginjanje posameznih živalskih vrst (še posebno ptictev) pod težo onesnažene narave. V bitki za razvoj smo planinci neustavljivi. Naše vrste so polne tistega človeškega odnosa, ki prežene naveličanost, ki ne pozna brezciljnosti. To so vrednote, za katere je vredno živeti. Naj bo to tako osebno razmišljanje v naš praznični dan skromen prispevek k jubileju sežanskega planinskega društva, ki združuje 1037 članov«, je dejala Jožica Milavec, predsednica sežanskega planinskega društva na proslavi ob 35. obletnici sežanskih planincev.

Proslave, ki je bila v veliki sejni dvorani skupščine občine Sežana, so se poleg številnih planincev, predstavnikov sosednjih planinskih društev in društev iz zamejstva ter sežanskega družbeno političnega življenja udeležili tudi trije ustanovitelji ter pet dosedanjih predstavnikov društva.

Zahvalili so se vsem, ki so s svojim delom prispevali k obstanku planinskega društva. Na svečanosti so podelili tudi priznanja in pohvale. V imenu Planinske zveze Slovenije jih je podelil Vojko Čeligoj. Bronasti znak pionir - planinec je tokrat prejela Anja Kristan iz 2. razreda. Pismene pohvale Planinske zveze Slovenije so prejeli: Dragica Bertonec, Sonja Furlan, Albina Kočevar, Damjana Miklavc, Miloš Škapin, Tomaž Švagelj, Vzgojno varstvena organizacija Sežana z zunanjimi enotami, Osnovna šola Srečka Kosovega Sežana in Osnovna šola Edvarda Kardelja Dutovlje. Bronasti častni znak PZS so prejeli: Iztok Bernetič, Mirjam Franetič Frankovič, Silvo Kralj, Milka Mavrič, Jožica Pirc, Jože Sonc, Bogdan Uršič, Marija Turk, Zlatko Zrimšek. Srebrni častni znak PZS so prejeli: Franc Fabčić, Emil Orel in Marija Švagelj. Najvišjo nagrado Planinske zveze Jugoslavije je dobil Marjan Olenik, alpinist sežanskega društva. Jožici Milavec pa so v znak dolgoletnega dela v planinskih vrstah poklonili sliko (akvarel) amaterskega slikarja Marjana Miklavca iz Sežane. Iskrene čestitke društvu za jubilej in želje po uspešnem delu so izrekli tudi predstavniki Planinskega odseka športnega združenja Sloga Bazovica, planinci iz Trsta, Planinskega društva Koper, Ilirska Bistrica, Občinske zveze telesno kulturne skupnosti in Občinske konference ZSMS Sežana.

Praznični dan so proslavili tudi s kulturnim programom, v katerem so z recitacijskimi in glasbenimi točkami sodelovali najmlajši iz vrtca, osnovnih šol Dutovlje, Sežana, Stanjel in Tomaj ter moški pevski zbor Divača.

Seveda pa sežanski planinci ne bodo spali na lovoriših. Tako jih že v naslednjem mesecu čaka organizacija srečanja primorskih alpinistov, ki bo 12. in 13. decembra prav v Sežani.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

zresnil. »Ne vem. Nenadoma se mi zdi drugačen in nenadoma ves čas govori samo o dekoraterstvu.«

»Traparije. Zaradi tega še ni peder!«

»Ne, toda lovci na čarovnice bi rekli, da je. Pazi, da se ne bo sprivil nate. In če boš začutil karkoli čudnega na njem, ga vrzi iz hiše. Ničesar mu ne dolguješ.« Lionel se je moral prvič v življenju zadrževati, da ni s pestmi napadel očeta, toda nekako je obdržal mirno kri, dokler ni odšel iz hiše svojih staršev. Vso pot nazaj je vozil s stodvajsetimi kilometri na uro in si želeč, da bi lahko koga ubil, še najraje svojega očeta. Ko je prispel domov, ja zaloputnil vhodna vrata in trenutek kasneje še vrata svoje sobe ter jih zaklenil. To je bil eden redkih trenutkov, da so ga njegovi sostanovalci videli tako iz sebe, zato so bili vsi osupli. Čez nekaj časa je tudi John odtaval v svojo sobo in zaklenil vrata. Hitro je odkorakal skozi kopalnico, ki je povezovala obe sobi.

»Kaj je narobe, ljubezen?« Lionel ga je pogledal z ognjem v očeh in si še isti trenutek moral priznati, da je John po zunanosti res vedno bolj pedrski. Kljub mišičasti postavi je bil njegov obraz pregladek in prečist, nosil je drugačno pričesko in njegova oblačila so bila skoraj prepolna, preelegantna in preveč urejena. In vendar ga je ljubil, ljubil je njegovo nadarjenost, njegovo toplo srce, njego-

vo širokosrčnost, njegovo telo in dušo, ljubil je vse na njem in če bi bil John dekle, bi bila že zdavnaj zaročena in nihče ne bi bil presenečen. Ker pa ni bil, so ga imeli za čudaka. »Kaj je narobe?« Tiho je sedel in čakal, da bo Lionel odložil svoje breme.

»Nič. Nočem govoriti o tem.«

John je mirno pogledal v strop in nato spet svojega prijatelja. »To je trapast sistem. Zakaj si ne olajšaj duše?« Nenadoma se mu je posvetilo, da gre za nekaj v zvezi z njim. »Sem morda storil kaj, s čimer sem te prizadel, Li?« Videti je bil tako zaskrbljen in prizadet, da se mu je Lionel približal in se nežno dotaknil njegovega lica.

»Ne... nič v zvezi s teboj...« Čeprav je bilo ravno v zvezi z njim, le da ni vedel, kako naj mu razloži. »Saj ni nič. Oče me je sprivil v tri pirovske.«

»Je rekel kaj o nama?« Na slavnostni večer je bil začul, da Ward strmi vanj. »Ali kaj sumi?«

Lionel se je hotel izviti z odgovorom, toda John je bil prebister. »Mogoče. Mislim, da samo otipava teren.«

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

DANIELLE STEEL

106.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

»Si prepričana?«

»Bolj ali manj. Zakaj ne poprosiš Lionela, naj gre s teboj?«

Ward ni bil videti ravno prepričan, vendar se je na koncu vdal, s čimer je dobil čudovito iztočnico, da je na dan, ko je povabil Lionela, povprašal o Johnu.

»Kaj praviš, Li, pa ne, da je peder?«

Lionel se je prisilil, da je obdržal brezizrazen obraz. Sovražil je to besedo in moral je zbrati vse moči, da se ni postavil v prijateljev bran. »Za božjo voljo, kako lahko rečeš kaj takšnega?«

Ward se je nasmehnil. »Kadar takole govoriš, si čisto takšen kot tvoja mama.« Potem pa se mu je obraz hitro

Profesor Mario Puglisi novi glavni načrtovalec tržaškega sinhrotrona

Prof. Mario Puglisi, 59-letni redni profesor na Tržaški univerzi, po rodu iz Rima, je novi glavni načrtovalec tržaškega sinhrotrona "Elettra". Na to odgovorno mesto ga je v ponedeljek soglasno imenoval upravni svet družbe Sincrotrone Trieste in tako zapolnil vrzel, ki jo je zapustil odhod dosežanega načrtovalca, inž. Massima Cornacchie. Le-ta se je namreč vrnil v ZDA, kjer v kalifornijskem mestu Berkeley gradijo podoben svetlobni generator.

Prof. Puglisi se je rodil leta 1928 v Rimu, kjer je leta 1953 diplomiral iz elektronskega inženirstva. Bil je eden glavnih sodelavcev pri uresničitvi sinhrotrona "Adone" v Frascati, sicer pa je vodil katedro za fiziko na univerzi v Palermu in kasneje v Pavii. Objavil je kar 108 znanstvenih publikacij s področja sistemov radijskih frekvenc za pospeševalnike delcev.

Novemu glavnemu načrtovalcu (ki se mu v angleščini reče Project lea-

der) bo pomagal dr. Albin Wrulich, ki ga je upravni svet družbe soglasno imenoval za poddirektorja projekta za tržaški sinhrotron. Na predlog komisarja Raziskovalnega območja pa je bil za svetovalca kooptiran profesor Domenico Romeo, redni predavatelj za uporabno biokemijo na Tržaški univerzi ter koordinator vsedržavnega odbora za Mednarodni center za biotehnologijo in genetsko inženirstvo v okviru organizacije UNIDO. Doslej je nalogo svetovalca opravljal profesor Fonda, ki je pred mesecem prevzel izredno pomembno mesto znanstvenega direktorja družbe Sincrotrone Trieste in tako dobil tudi priznanje za svoja dolgoletna in nenehna prizadevanja za uresničitve sinhrotronskega pospeševalnika "Elettra". Upravni svet mu je na ponedeljkovem sestanku izrekel tudi zahvalo za dragoceno delo, ki ga je opravil kot svetovalec družbe Sincrotrone Trieste.

Pomemben jubilej za slovenske tabornike v Italiji Petnajst let dela družine Strmega brega

Taborniki rodu Modrega vala so nam poslali v objavo poročilo o nedeljskem praznovanju ob 15. obletnici ustanovitve družine Strmega brega.

V nedeljo smo se taborniki RMV iz Trsta in Gorice zbrali, da skupaj proslavimo 15. obletnico ustanovitve družine Strmega brega v občini Dolina. Priprave so stekle že pred časom in dosegle višek v zadnjem tednu, ko so vsi člani DSB - od najmlajšega do najstarejšega - vložili največ svojih energij v to prireditev. In reči moramo - res uspešno!

Zbirališče je bilo pred dolinsko občino, od koder smo v koloni krenili do občinskega spomenika, kjer smo se z enominutnim molkom in polaganjem venca poklonili spominu padlih. Nato se je skupina oranžnih in modrih rutk napotila v gledališče F. Prešeren. Tu smo si lahko ogledali razstavo, ki prikazuje delovanje družine v sklopu organizacije in je dokaz, da je ta naša družina postala važen dejavnik v družbenokulturnem dogajanju na tem območju.

Nato smo se preselili v veliko dvorano, kjer je v sredini stal simbol taborništv - taborni ogenj (na sliki) okrašen z brinovimi vejicami (kot je pri nas v navadi). Uvodoma je Magda Svara - sestra Lastovka pozdravila vse prisotne, goste in starše. In zavladala je tišina, luči so se ugasnile in zadonela je naša pesem - Dviga plamen. Trenutek je bil nadvse slovesen, kot se za take prireditve spodobi. Kar smo v teh trenutkih občutili, je v svojem govoru izrazila Mojca Švab - sestra Muca, ki je bila med prvimi člani DSB. Program se je delil na dva dela: prvi bolj resen - branje odlomkov 15-letnega delovanja: od začetka, ko so ustanovili družino ob pobratanju dolinske občine z Občino Kočevje, kjer je bilo tisto leto tudi taborjenje, do danes. Drugi del pa je bil zabaven, kjer so se najbolj izkazali »skečarji«. Praznovanje pa ni bilo le važna postaja v delovanju družine Strmega brega, pač pa tudi organizacija same. Kot slednja je tudi DSB doživljala svoje viške in padce, toda težave, ki so se tedaj pojavile, so člani v vztrajnim delom premostili. To je

pokazalo tudi nedeljsko popoldne, ki je navdušilo vse nas in ostale prisotne ter nam z branjem, pesmimi in diapozitivi utrdilo zavest, da je taborništv postalo bistven element v našem doraščanju.

V takem enkratnem vzdušju sta bila zadovoljstvo in nasmeh na obrazih vseh prisotnih obvezna, obenem pa tudi najlepša nagrada za trud, ki so ga člani DSB vložili za svojo proslavo.

V zvezi s polemiko o enotni delegaciji

Odgovor SSK slovenskim socialistom

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti nam je poslalo v objavo tiskovno poročilo v odgovor na noto Slovenske komisije PSI, ki smo jo objavili v prejšnjih dneh in ki zadeva polemike na nedavni radijski okrogli mizi o Enotni slovenski delegaciji. Poročilo objavljamo v celoti.

V zvezi s tiskovnim poročilom slovenske komisije PSI, ki ste ga objavili 26. novembra, smo naši javnosti dolžni nekaj pojasnil, zato Vas prosimo za objavo teh vrstic. Gre za polemiko o radijski okrogli mizi v rubriki Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji, ki je bila posvečena enotnosti med zamejskimi Slovenci.

Najprej k metodi! Okrogle mize se prirejajo zato, da si ob njih različno misleči izmenjajo poglede o določeni stvari. To je veljalo tudi za radijsko okroglo mizo v nedeljo, 22. novembra, ki je potekala v glavnem mirno in urejeno, tako da je imel predstavnik PSI že tam možnost, da bi vsaj dvakrat odgovoril in ovrgel izvajanja našega deželnega podpredsednika dr. Rafka Dolharja. Tako bi se zadeva končala v svojem naravnem okolju. Časopisna polemika o 50-minutni oddaji, ki je marsikdo ni slišal v celoti, je zato neprijetna.

K dejstvom. Obtožbe predstavnikov PSI na račun Dolharjevih izvajanj so

hude in zato ne moremo mimo njih. Kdo je »neodgovoren«, pa bodo presodili bralci sami.

Dejstvo je, da je PSI v Trstu omogočila izvolitev, na žalost tudi s slovenskimi glasovi, poslanca Camberja, ki je vso svojo volilno kampanjo osnoval na nasprotovanju in strupenem zadržanju do pravic slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. In ne kaže, da bi po volitvah kaj spremenil svoja stališča. Po kominformu gotovo ena najtežjih preizkušenj za Slovence!

Dejstvo je, da je slovenska komponenta PSI vedno trdila v enotni delegaciji, da predstavlja celotno stranko PSI, torej tisto, ki je pomagala izvoliti Camberja.

Ce je res, da se je slovenska komponenta PSI pred volitvami distancirala od strankine izbire, je tudi res, da se je po volitvah zahvalila volivcem, da so sledili navodilom stranke...

Na vse to je tajništvo SSK že opozorilo socialiste in ostale komponente enotne delegacije. O tem je pred časom pisal uvodnik Novega Matajurja. SSK je že pred meseci zahtevala razčiščenje stališč. To se ni zgodilo v zadovoljivi meri. Tudi stališče vsedržavnih vodilnih predstavnikov PSI (Amato, člani senatne proračunske komisije) o slovenskih zahtevah v zvezi s fi-

nančnim zakonom nas ne morejo zadovoljiti.

Kar zadeva namig tiskovnega poročila o sodelovanju SSK v upravnih odborih tudi z Listo za Trst, bi le poudarili, da je vsakomur jasna razlika med koalicio, ki sloni na določenem programu, in vključitvijo določenega kandidata na lastno listo, ki mu omogoča izvolitev v parlament. Na tržaški občini je SSK v določenem trenutku stopila iz odbora, ko je menila, da je to potrebno zaradi slovenskih interesov. Pred dnevi je podpisala zahtevo o odstavitvi župana Staffierija. Stališča PSI pa so kaj drugačna...

Vsekakor pa predstavniki slovenske komponente PSI, ki so sestavili tiskovno poročilo, ne tolmačijo pravilno Dolharjevih izvajanj na okrogli mizi, saj ni dejal, da »SSK noče imeti nobenih odnosov s slovenskimi socialisti in zato odklanja vsako sodelovanje s PSI«, temveč je dejal, da »je enotnost pod takimi pogoji težko sprejemljiva«. To pa je nekaj čisto drugega, kajti tudi z drugače mislečimi lahko pride do skupnih pobud v korist slovenske manjšine, pa čeprav si nismo enotni. In prepričani smo, da bo tudi v prihodnje prihajalo do skupnih koristnih pobud za vso slovensko manjšino.

Deželno tajništvo SSK

Trije nastopi v petek in soboto

Obisk Svetlane Makarovič lepo »darilo« za Miklavža

V dneh, ko se otroci veselijo Miklavževega obiska, se obeta še eno presenečenje — darilo. V organizaciji Zadruga Ars Nova, ki se je povezala z različnimi kulturnimi društvi, bo v goste prišla znana slovenska pesnica in šan-

sonjerka Svetlana Makarovič. Makarovičeva je najbrž že dovolj znana našim osnovnošolskim otrokom (a tudi odraslim), saj je njeno ime povezano z vrhunsko literaturo in prav dobrimi javnimi nastopi, ki jih ima po vsej Sloveniji.

Pesnica bo gostovala v zamejstvu v petek, soboto in nedeljo s svojim najnovejšim sporedom »Svetlanin mali kakadu«. Tako se imenuje tudi kasetna pravljič in pesmic, ki jih bo Makarovičeva posredovala v živo našemu občinstvu. Spregovorila bo o papagaju, ki se je učil izgovarjati besedo kakadu...

Umetnica bo gostovanje začela v petek ob 10. uri v kulturnem domu France Prešeren v Boljuncu (organizator je dolinsko KD Valentin Vodnik). V soboto bo imela ob 11. uri nastop v goriskem Kulturnem domu (organizator Ars Nova), popoldan ob 16.30 pa se bo predstavila v repenski telovadnici (organizator KD Kraški dom). Svoje gostovanje bo Makarovičeva zaključila v nedeljo v zgornjem športnem in kulturnem centru (organizator KD Rdeča zvezda), tudi tu bo v skoraj enournem sporedu obogatila mlajše in starejše s svojo umetniško besedo.

Na sliki: platnica nove kasete Svetlane Makarovič Mali kakadu.

V nedeljo pri Sv. Mariji Veliki

Srečanje trinajstih ljubiteljskih in polprofesionalnih zborov ZCPZ

Zborovska revija v organizaciji ZCPZ (Zveze cerkvenih pevskih zborov) je v nedeljo popoldne izjemoma potekala v župnijski dvorani pri Sv. Mariji Veliki v Trstu. Zaradi nujnih popravil ni bilo mogoče prirediti nastopa v Kulturnem domu. Tudi tokrat je nastopilo trinajst ljubiteljskih in polprofesionalnih zborov, ki se že več let redno udeležujejo te glasbene prireditve. Predsednik ZCPZ Zorko Harej je v svojem uvodu poudaril pomen in tradicijo tega netekmovalnega zborovskega koncerta v našem zamejskem prostoru ter nato prepustil »besedo« pevcem. Prvi je na oder stopil Mešani zbor Mačkolje pod vodstvom Ignaca Duha. Po rezultatu sodeč so se pevci za nedeljski nastop precej skrbno pripravili, zapeli so uglaseno, čep-rav je bilo ponekod čutili pomanjkanje pravilne dihalne tehnike. Ta pripomba velja sicer za večino zborov. Franc Pohajač je vodil Dekliško skupino MPZ Vesela pomlad z Opčin. Zborček se je precej dobro izkazal in je kar dobro zapel tri zahtevne in ritmično težko izvedljive neobičajne priredbe ljudskih pesmi. Trejti je bil na vrsti Mešani zbor M. Kogoj iz Trsta in Sv. Ivana, ki ga vodi dirigent Andrej Pegan. Pevci so na nedeljski prireditvi prvič izvedli Beličičevo-Vodopivčovo Svetovečerno, napisano prav za ta zbor.

Na vrsti je bil nato dober nastop Moškega zbora Novega svetega Antona iz Trsta pod vodstvom Edija Racea. Dalka Šturman je vodila Mešani zbor PD Kolonkovec, dirigent Herman Antičič pa se je predstavil z dobro uglasenim Dekliškim zborom Devin. Kot je bilo pričakovati, so pevke tudi letos izvedle zastavljeni program dovršeno in uglajeno, brez forsiranja

glasu pri visokih tonih. Prvi del koncerta je zaključil Tržaški mešani zbor pod vodstvom novega dirigenta Andreja Pegana. Pred nastopom so se hoteli pevci zahvaliti svojemu bivešemu vodji Tomažu Simiču. Zbor se je za nedeljski koncert temeljito pripravil, veliko pazljivosti je posvetil dihalni tehniki in pravilni izgovarjavi. Rezultat je bil vsekakor zadovoljiv in na višji kakovostni ravni.

Dober nastop Mešanega zbora Sv. Jerneja z Opčin je pričel drugi del zborovske revije. Pevce vodi Franc Pohajač. Na vrsti sta bila nato Ženski zbor Repentabor pod vodstvom Tonea Bedenčiča in Cerkvni mešani zbor iz Križa, ki ga vodi Albin Verginella. Uglaseno so zapeli Fantje izpod Grmade — dirigent Ivo Kralj je sicer za nedeljski nastop izbral skladbe, v katerih niso prišle do izraza vse glasovne zmogljivosti pevcev. Kot predzadnji je nastopil Dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj z zborovodkinjo Ljubo Smotlak. Revija ZCPZ pa se je zaključila z odlično izvedbo Mešanega zbora Milan Pertot, Aleksandra Pertot je s svojim ognjevitim in sproščenim dirigiranjem znala uskladiti in izenačiti vse glasove v zboru, tako da ni bilo neprijetnega izstopanja posameznikov. Na željo občinstva, ki kar ni hotelo prenehati s poslušanjem, je zbor dodal še Vrabčev Zdravljico. S to pesmijo so se pevci iz Barkovlj obenem poklonili glasbeniku, ki je bil prisoten v dvorani. (hj)

■ Danes ob 19. uri bo v dvorani v Ul. Madonnina javna manifestacija KPI, na kateri bo navzoč član vsedržavnega tajništva KPI Massimo D'Alema.

Koristna pobuda Odbora za šolstvo pri SKGZ

Osnovna šola in večjezična kultura otrok

Slovenska osnovna šola pred večjezično kulturo otrok je naslov okrogle mize, ki jo bo v četrtek, 10. decembra, priredil Odbor za šolstvo pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi. Okrogla miza spada v okvir srečanj, ki jih organizira Odbor z namenom, da bi med našo skupnostjo sprožil širšo razpravo o pomenu, namenu in razvoju slovenskega šolstva v zamejstvu.

Odbor za šolstvo je že ob izteku prejšnjega šolskega leta priredil okroglo mizo o slovenski osnovni šoli v letu 2000. Prav na tej okrogli mizi so prišle do izraza nekatere aktualne dileme našega šolstva, kakršna je na primer dilema o združevanju oziroma ohranjanju naših šol. Eno od obravnavanih vprašanj se je nanašalo tudi na vse večje število otrok iz mešanih zakonov v naših otroških vrtcih in šolah. Podatki o narodnostni pripadnosti otrok v naših vrtcih, ki jih je pred nekaj leti zbral SLORI, jasno opozarjajo na nov

aspekt našega šolstva. Prav ta aspekt bo v središču nove pobude Odbora za šolstvo pri SKGZ.

Na zasedanju bo dr. Emidij Susič prebral poročilo o slovenski šoli kot temelju narodnostne identitete Slovencev v Italiji, v referatu bo še posebej poudaril dosedanje dosežke in pričakovanja. Učiteljica Rosana Tul Wulhelfennig bo poročala o aspektih večjezičnosti v pedagoški praksi. Prof. Vera Tuta Ban bo podala analizo jezikovnega stanja v našem okolju, prof. Marta Ivašič Kodrič pa bo orisala objavljene in neobjavljene raziskave o jezikovnih zmognostih učencev pri nas. Učiteljica Sonja Sirk, ki dela pri Deželnem zavodu za raziskovanje, izpopolnjevanje in eksperimentiranje na šolskem področju IRRSAE, bo govorila o virih znanja, ki lahko zadostijo današnjim potrebam jezikovnega pouka dvojezičnih otrok, pedagoški svetovalec prof. Silvo Faturo pa o poteh za večjo kakovost slovenske šole.

Okrogla miza bo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, začela pa se bo ob 17. uri.

Triestepiù na Trgu Tommaseo

Ustanovili družbo za pomoč gospodarskim dejavnostim

Zakon 26 ali paket za Trst je spodbudil nastanek nove družbe, Triestepiù, ki ima prostore na Trgu Tommaseo, in katere temeljni namen je prispevati k oživitvi gospodarskih dejavnosti v Trstu in njegovi pokrajini prav v trenutku, ko je v ta namen na voljo veliko posebnih olajšav. Promocija novih industrijskih, trgovinskih in storitvenih pobud, svetovanje in posredništvo ter finančna pomoč so glavne točke njene bodoče dejavnosti, ki jo bodo neposredno in v sodelovanju z uveljavljenimi strokovnjaki opravljali trije družabniki, Stefano Baldi, Ermanno Hausbrandt in Gianni Marchio. Družba Triestepiù si je zagotovila tudi sodelovanje beljaške hranilnice Villacher Sparkasse, osme po velikosti v Avstriji, ki bo tako imela svoje zastopni-

tvo tudi v Trstu. Na ta način bodo tržaški gospodarstveniki imeli na voljo nekatere nove in ugodne finančne in zunanjetrgovinske storitve. Poleg tega si je Triestepiù zagotovila tudi tehnično in načrtovalno sodelovanje družbe Faram, ki je specializirana za projektiranje in uresničevanje najrazličnejših dejavnosti, še zlasti pristaniških.

■ Združenje trgovcev in lastnikov javnih lokalov (Ulica Rettori št. 1) vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo danes ob 15.30 oz. ob 16. uri (drugo sklicanje) na sedežu Združenja. Dnevni red obsega predsednikovo poročilo, blagajniški obračun za leto 1986 in proračun za leto 1988. Vabljeni so samo člani.

V dvorani Trgovinske zbornice Danes posvet UIL o oskrbi za ostarele

Sindikat UIL prireja v sodelovanju z ustanovo UISIS in krožkom za raziskave na področju gospodarstva in dela CREL okroglo mizo o problemu ostarelih v Trstu. Sodelovalci bodo sindikalisti, upravitelji in raziskovalci, med katerimi tudi dr. Palmieri, ravnatelj deželnega odborništv za delo in skrbstvo, Caterina Martina, tajnica deželnega sindikata upokojevcv in prof. Stephen Crystal, direktor oddelka za probleme ostarelih na ameriški univerzi Rutgers University.

Namen okrogle mize je primerjati ameriški sistem skrbstva za ostarele z italijanskim, s posebnim ozirom na javni sektor (skrbstvo in zdravstvo), ki skrbi za ta sloj prebivalstva. Okrogla miza bo danes v sejni dvorani Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 6, s pričetkom ob 15.30.

Po nasprotnem sklepu občinskega odbora KPI in MT ponavljata zahtevo po Staffierijevi odstavitvi

Predsinočni sklep tržaškega občinskega odbora, da zavrne zahtevo po posebnem sklicanju občinskega sveta za razpravo in glasovanje o odstavitvi listarskega župana Staffierija, je že včeraj sprožil ogorčeno reakcijo predlagateljev, ki so bili po določilih zakona o delovanju občinskih in pokrajinskih uprav iz leta 1915 zbrali potrebnih 20 podpisov, kar predstavlja predpisano tretjino skupščine. Ker pač sklep še ni bil javen, čeprav so o njem poročala sredstva javnega obveščanja, sta včeraj zjutraj načelnika svetovalskih skupin KPI Calabria in Tržaškega gibanja Parovel naslovila na občinski odbor brzojavko, v kateri zahtevata, naj pojasni svoje namene, vsekakor pa ponavljata, da mora biti skupščina sklicana na razpravo o odstavitvi in napovedujeta, če do tega ne bi prišlo, mprebiten poseg pri sodstvu.

Toda bolj verjetno se zdi, da bodo hoteli komunisti in predstavniki drugih strank (Tržaškega gibanja, Mestne liste, MSI in Slovenske skupnosti), ki so vložili zahtevo po Staffierijevi odstavitvi, obdržati merjenje moči na politični ravni in se le v skrajni sili poslužiti sodne poti, ki bi znala biti zamudna, tako da bi ne bilo odločitev

pred normalno zapadlostjo občinskega sveta pred junijskimi volitvami. Čeprav uradnih odločitev še ni, se v krogih teh strank govori o namenu, da bi predložili občinskemu svetu osnutek sklepa na pobudo omenjenih 20 svetovalcev, ki bi prav tako zahteval odstop župana. S tem bi zavrnili možnost izgovora (ki se ga je poslužil predsinočnim občinski odbor), da ni enotnega dokumenta in enotne utemeljitve za zahtevo po odstavitvi.

O zaostrovanju političnih odnosov priča pa tudi dejstvo, da je načelnik svetovalske skupine KPI v tržaškem občinskem svetu Calabria včeraj vložil na sodišču prijavo nekdanjega župana Cecovinija in njegovih naslednikov, ker niso posredovali Deželi sklepa iz decembra 1978, s katerim sta bila imenovana komunist Poli in listar Rocco v upravni svet Ustanove za industrijsko cono (EZIT). Kot je znano, ta dva nista bila zato nikoli umeščena, nakar je pred kratkim občinski svet imenoval druga dva (demokristjana Sardosa Albertinija in in republikanca Franceseja), kar pa je Pokrajinski nadzorni odbor razveljavil, tako da Občina nima v omenjeni ustanovi nobene ga svojega zastopnika.

SSG spet posvetilo pozornost našim najmlajšim Glasno odzivanje na zemeljske pustolovščine Zvezdice Zaspanke

Da bi videli in slišali, otroci (pa tudi odrasli), kaj se je včeraj popoldne dogajalo v Kulturnem domu! Da je bila na sporedu igrice—pravljica, boste rekli. Seveda, bila je to pravljica na igrice, ampak taka, da so vaši vrstniki kar dobesedno kričali, se razburjali, veselili, ploskali in še kakšna solza je bila vmes.

Res živo je bilo torej ob novi mladinski igri Franeta Milčinskega »Zvezdica Zaspanka«, ki jo Slovensko stalno gledališče prav ob Miklavžu poklanja svojim najmlajšim obiskovalcem. Včerajšnja premierna pred-

stava je bila prav taka, kakor smo jo zgoraj opisali: živa, barvita, sveža in fantazijska. Prav taka, kakršno imajo otroci radi — Zvezdica Zaspanka (igrala jo je Maja Blagovič) je seveda kot vsako jutro spet zaspala in Boter Mesec (Stojan Colja, ki je igral še druge like) jo je kaznoval s tem, da jo je poslal med ljudi na zemljo. Odpe-ljal jo je Komet Repatec (Franko Korošec — tudi on je upodobil še mnoge druge osebe) in na Zemlji se je Zvezdica Zaspanka srečala s čudnimi, a pristranskimi ljudmi. Naletela pa je tudi na silnega razbojnika Ceferina, ki ji

je hotel ostriči zlate lase, a ga je Zvezdica s svojo toplino in ljubeznijo tako »spreobrnila«, da je postal nad vse krotek in priden. Zvezdica Zaspanka se je tudi vrnila v nebo med svoje sestre in po takšni zemeljski pustolovščini najbrž ne bo nikoli več zaspala in otroci ne bodo več jokali, saj bo nebo razsvetljeno, jasno in lepo.

Bila je to lepa, kratka pravljica, polna ritma in vrtoglavih sprememb (režiser je bil Boris Kobal), domiselnih čudnih kostumov (Giuliana Gerdol), prijetne glasbe (Anastazija Purič) in funkcionalne scenografije (Andrej Pisani). Tako živa je bila, da je avditorij kar drhtel ob prisrčni igri Maje Blagovič, Stojana Colje in Franka Korošca, ki so znali resnično sodobno posredovati nežno in obenem napeto besedilo, tako da je bila Zvezdica Zaspanka zdajšnja in sočasna ter nima ničesar zavidati raznim japonskim televizijskim risankam. Jasno, več nudi kot buljenje v ekran, saj gre za živ stik z zgodbo in osebami, kar je jasno dokazal včerajšnji odziv otrok. Prepričani smo, da bo tako »burno« tudi na številnih prihodnjih ponovitvah Zvezdice Zaspanke. (mč)

Posvet o znanosti v Trstu

Jutri bo v hotelu Jolly v Trstu celodnevni posvet z naslovom »Znanost v Trstu in njena divulgacija z audiovizualnimi sredstvi«. Posvet prireja Inštitut Gramsci za Furlanijo-Juljsko krajino v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in pod pokroviteljstvom Tržaške univerze.

Takoj po odprtju ob 9. uri bo na študijskem srečanju predaval prof. Carlo Bernardini na temo »Znanstvena informacija in verodostojnost«. Ob 10.30 bo okrogla miza o odnosih tržaških znanstvenih ustanov s kulturno in družbeno okolico, ob 15. uri bodo predstavili v predpremiери dokumentarni film RAI o znanstvenem raziskovanju v Trstu, ob 16. uri pa bo okrogla miza o divulgaciji znanosti z audiovizualnimi sredstvi. Sodelovali bodo predstavniki najpomembnejših tržaških znanstvenih ustanov.

Vlada naklonjena predlogu, naj bi Aquilo zamenjala tekstilna tovarna

Poslanska komisija za industrijo se je na sinočni seji, ki je bila namenjena odgovorom pristojnih ministrov na interpelacije poslancev, ukvarjala tudi s problemi, ki so povezani z bodočnostjo žavelske rafinerije Aquile. Minister za industrijo Battaglia je potrdil, da bodo morali pristojni krajevni dejavniki vzeti resno v poštev predlog oziroma ponudbo podjetja SELM skupine Montedison, ki hoče na področju sedanje čistilnice ustvariti veliko tekstilno industrijo, ki naj bi zaposlila enako število delavcev.

Minister Battaglia je posegel na pobudo tržaških poslancev Colonija in Bordona, ki sta s tem v zvezi predložila posebni interpelaciji. Coloni je izrekel delno zadovoljstvo nad ministrovim odgovorom, bolj previden pa je bil komunistični poslanec, po mnenju katerega morajo sedanji ustnim obvezam čimprej slediti konkretna zagotovila ter predvsem konkretni načrti. O položaju in predvsem o bodočnosti Aquile bo vsekakor tekla beseda na bližnjem rimskem sestanku, do katerega bo morda prišlo v soboto ali v začetku prihodnjega tedna. (st)

EAPT se ne strinja

Vodstveni odbor Tržaške pristaniške ustanove (EAPT) je znova poudaril, da so na območjih, ki sodijo v državno pomorsko domeno, možne samo take industrijske ali drugačne dejavnosti, ki imajo pomorski ali pristaniški značaj. Za dobo do 15 let lahko oddaja zemljišča v najem Pristaniška ustanova, če pa je ta doba daljša, mora koncesijo odobriti ministrstvo za trgovsko mornarico. Tudi v tem primeru pa zadevo prej preuči Pristaniška ustanova in jo nato predloži v odobritev ministrstvu.

Ponovna opredelitev je prišla iz razprave, ki jo je imelo vodstvo ustanove o vprašanju rafinerije Aquila in o domnevni nameri družbe Monteschell, da bi na območju rafinerije in torej na ozemlju pomorske domene, zgradili nekakšno tekstilno tovarno. Taka dejavnost pa očitno ne bi bila v skladu z namembnostjo tega območja, ki mora — kot rečeno — imeti pomorsko-pristaniški značaj. Isto velja tudi za zasebna zemljišča, ki funkcionalno sodijo v okvir industrijske dejavnosti na ozemlju pomorske domene, kar v primeru rafinerije Aquila pomeni tista zemljišča, na katerih so njena skladišča. Tako je tudi razumeti preteklo odločitev EAPT, ko je bivši lastnici rafinerije, družbi Total, odrekla prodajo zasebnih zemljišč, na katerih je imela skladišča.

Prijava rasistične publikacije

Odbor za mir in kulturo sožitja sporoča, da se bo akcija zbiranja podpisov za prijavo publikacije "Istria, Dalmazia, Carnaro" zaradi rasistične vsebine, zaključila v četrtek, 4. decembra. Do tega dne se podpisovanje nadaljuje na sedežu Odbora (Ul. Valdirivo št. 30, tel. 69321) vsak dan od 17. do 19. ure. Sledila bo predstavitev podpisov, ki jih je že skoraj 2.000, in vložitev prijave. Kdor ni še izročil formularjev za samostojno zbiranje, je naprošen, da to stori čimprej, da bo Odbor lahko prišel do končnega seštevka.

Izredno čiščenje Naselja sv. Sergija

Naselje sv. Sergija bo kmalu dobilo lepšo, čistejšo podobo. Tako vsaj obljublja tiskovno sporočilo Občine, ki je pred kratkim začasno zaposlila osebe za preureditev najbolj zane-marjenih mestnih predelov. Prve rezultate te »čistilne akcije« smo lahko opazili pri Sv. Ani, drugo na vrsti pa bo propadajoče Naselje sv. Sergija. Najeti delavci bodo v treh tednih očistili ceste, izruvali travo in plevel ob robovih ceste, uredili zelenice, odstranili suhe veje dreves in odpeljali smeti.

Odbornik za javne industrijske storitve de Gioia je zagotovil, da bo Občina v kratkem preuredila tudi ostale mestne predele.

Orožje v Trebčah: štirje od sedmih aretirancev že na začasni prostosti

Afera o trebenskem orožju, ki je razburila ves Kras in vso slovensko skupnost ter je spodbudila številne polemike v zvezi s preostrim nastopom karabinjerjev, je že zavzela svojo normalno juridično pot. Duhovi so se pomirili in vsi, tako predstavniki javnega reda kot predstavniki sodstva, se strinjajo s trditvijo, da gre le za majhna kazniva dejanja in da je bilo vsakršno naltolcevanje o morebitnih terorističnih pripravah, pa tudi o prodaji orožja, neutemeljeno.

To dokazuje tudi dejstvo, da so že skoraj vsi protagonisti te afere na začasni prostosti. Kljub vsiljivosti novinarjev namestnik državnega pravdnika Claudio Coassin ni hotel obrazložiti položaja aretiranih. Tako smo šele včeraj zvedeli, da je štiri od sedmih aretiranih oseb že deset dni na začasni prostosti. 21. novembra so namreč zapustili koronejski zapor 46-letni Mario Terzoni, njegov 18-letni sin Andrea in 18-letni Marco Carli iz Trebč ter 25-letni Massimo Barto-

le iz Trsta, ki bi bili, po mnenju preiskovalcev, le postransko vpleteni v krajo in prodajo orožja. Predvsem Carli in Bartole sta le slučajno stopila v stik s Terzonijevimi, od katerih sta dobila beretko. V zaporu pa so ostali trije fantje, ki so se polastili vojaškega orožja. Vsi trije so služili vojaški rok v vojaškem oporišču v La Spezzii in so sodelovali pri kraji vojaškega orožja, ki so ga zatem po malem prodajali, predvsem pa »uskладиčili« v Terzonijevem domu v Trebčah. Kot je znano, gre za 20-letnega Daria Terzonija ter njegova tovariša 20-letna Rogerja Carniata iz Favara Veneta in Walterja Daddieca iz Carpia. Fantje še sedijo v zaporu, kjer bodo tudi ostali do začetka procesa. Sicer je prav datum procesa še vedno neznan. Trem bivšim mornarjem naj bi sodilo vojaško sodišče, njihovi branilci pa se zavzemajo, da bi jim za kazniva dejanja sodilo navadno civilno sodišče.

Žalovanje za Danielom Mondom

Smrt 18-letnega Daniela Monda iz Milja, ki je umrl v ponedeljek zvečer v prometni nesreči, je globoko odjeknila med njegovimi vrstniki iz Milja in Boljunca in med prijatelji kluba Primotor, katerega član je bil tudi sam, še najbolj pa je seveda prizadela njegovo družino. Danielu, ki je bil pošten in delaven fant, se je po številnih tragičnih družinskih izgubah s pomočjo bratov končno odprla nova življenjska doba. Tragična usoda pa ga je iztrgala iz kroga njegovih dragih prav na dan, ki je bil poseben prazničen za njegovo družino. Ko se je pripetila tragična nesreča, je Daniele ravno odhajal z bratovega doma v Ul. Roncheto, kjer se je udeležil praznovanja prvega rojstnega dne svojega nečaka.

Mlad delavec se ponesrečil na delu z bagrom

V Sesljanu se je včeraj pripetila lažja nesreča na delu, v kateri se je lažje ranil 18-letni Aleksander Križman, ki stanuje v Miljah v Ul. Montedoro 94. Do nesreče je prišlo okrog 16.30 v bližini restavracije Castelreggio ob morju. Fant, ki je zaposlen v očetovem podjetju, je upravljal bager, s katerim je izkopaval zemljo. Kaže, da je z bagrom zavozil na že zrahljano zemljo, tako da se je vozilo nenadoma nevarno nagnilo na eno stran in je fant padel na tla.

Prvi trenutek je zgledalo, da se je fant zelo hudo poškodoval. V tržiški bolnišnici, kamor ga je prepeljal rešilec Rdečega križa iz Tržica, pa so ugotovili, da se je le lažje ranil na kolenu. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer ga bodo še temeljito pregledali. Kaže, da bo v desetih dneh že zdrav.

staro žganje iz grozdja in za druge žgane pijače.

V resnici sta podjetje Vatta in družba Sofecia namesto likerjev in žganja prodala italijanskim in tujim kupcem sintetični alkohol in etanol. Španskim in portugalskim podjetjem naj bi prodala kar 772.320 hektolitrov alkohola, tržaškemu podjetju Buton naj bi prodala 3.917 hl alkohola, 5.291 hl alkohola naj bi kupili tržaški in bolonjski podjetji Buton, nadaljnjih 990 hl sintetičnega alkohola pa naj bi se steklo v sode tržaškega Stocka, turinskega podjetja Martini&Rossi in beneškega Ligabue. S prodajo alkohola naj bi podjetje Vatta in družba Sofecia prekršila italijanske zakone o trgovini z vinskimi proizvodi, ogoljufala naj bi svoje trgovske partnerje (liter sintetičnega alkohola naj bi stal polovico manj od litra žganja...), pri čemer naj bi se poslužila lažne dokumentacije.

Preiskovalni sodnik je v obtožnici zoper peterico osumljenih vključil tudi obtožbo združevanja v zločinske namene. Prav proti tej obtožbi sta se včeraj zagnala odvetnika obtožencev (na zatožni klopi sta bila prisotna le Vatta in Cergol), češ da v tem primeru sploh ni mogoče govoriti o ustanovitvi zločinske tolpe, če pa bi do tega tudi bilo prišlo, naj bi domnevno zločinsko dejanje izvršili v tujini (v Jugoslaviji, v Španiji, na Portugalskem ali v Švici, kjer naj bi se podjetje Vatta in družba Sofecia domenila za trgovino z alkoholom).

Sodišče je ovrglo ta tolmačenja. Sodni zbor je namreč menil, da so obtoženci prodali nekaj alkohola tudi italijanskim podjetjem, navsezadnje pa so vsa »navodila« za ilegalno trgovino prihajala iz Trsta. Sodniki so nato zasliali le dve priči (med njimi je bil rimski general finančnih stražnikov Bianchi), ki sta potrdili svoji pričevanji pred preiskovalnim sodnikom. Proces so zatem prekinili; nadaljeval se bo 12. januarja prihodnjega leta.

Visioli o sredstvih za kulturne ustanove

Kljub temu da so finančna sredstva na razpolago, jih tržaška Občina ne izkorišča za potrebe krajevnih kulturnih ustanov. To je očitke, ki ga tržaškim upraviteljem izraža komunistični občinski svetovalec Denis Visioli v interpelaciji, ki jo je te dni naslovil županu. V njej namreč Visioli ugotavlja, da je Sklad za Trst načrtoval naložbo 20 milijard lir v petih letih za tržaške kulturne institucije, torej 5 milijard za letošnje leto. Vladni komisariat je tudi že pred časom zahteval od občinske uprave, naj mu posreduje potrebne programe za izkoriščanje prispevka. Zato Visioli vprašuje župana, zakaj takšnega programa še ni, oziroma, zakaj ga ni bil objavil, če že obstaja.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Karle Švare roj. Marc

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku, pevskemu zboru, darovalcem cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Trst, 2. decembra 1987

Družabni večer v Ricmanjih

V petek zvečer so v Babni hiši v Ricmanjih imeli družabni večer, ki ga je priredilo domače KD Slavec za vinogradnike, ki so dali svoj letošnji pridelek za 9. razstavo in pokušnjo novih vin. Na razstavi je sodelovalo okrog 60 domačih vinogradnikov, ki so dali na razpolago 50 vzorcev belega vina in 30 vzorcev črnega vina. Predsednica društva Viviana Žuljan je v imenu društva pozdravila in se zahvalila vinogradnikom za lep uspeh na letošnji razstavi ter zaželela, da bi se ta pobuda nadaljevala. Nato je podarila vsakemu razstavljavcu lepo darilo v spomin. Seveda na tem družabno-kulturnem večeru ni manjkalo domači mešani pevski zbor, ki je ubrano zapel več narodnih in partizanskih pesmi.

V Repnu filmski večer o letošnji Kraški ohceti

Prebivalci repentabske občine so upravičeno ponosni na svoj folklorno etnografski biser Kraško ohceto, ki jo prireja zadruga Naš Kras. Najzaslužnejši akterji pa so prav domačini, ki s svojim nesebičnim delovnim doprinosom pri pripravi in izvajanju pestrega programa omogočajo tako uspešno izvedbo te kulturne prireditve. V soboto so se v lepem številu zbrali v mali dvorani telovadnice v Repnu, kjer je bil filmski večer na pobudo domačega KD Kraški dom. S posredovanjem ljubljanske radiotelevizije so predvajali posnetek prve kraške ohceti in otvoritve Kraške hiše, večji del pa je bil posvečen prav letošnji izvedbi Kraške ohceti s podrobnim prikazom vseh značilnosti tega izročila. Prisotna sta bila seveda tudi ženin Pavel Purič in nevesta Anamarija Baša, ki sta tako tudi čustveno podoživljala tiste slavnostne trenutke svojega življenjskega koraka.

Nekaj uvodnih besed je spregovorila predsednica KD Kraški dom Sonja Lazar - Kralj, katero smo vprašali za bližnje pobude društva.

»Že to soboto bomo imeli v gosteh mladinsko pisateljico Svetlano Makarovič in Miklavžev knjižni sejem v sodelovanju s Tržaško knjigarno. Za 19. december pa načrtujemo članski večer, na katerem bomo obnovljali izkaznice, gledali film in poskrbljeno bo tudi za družabnost.«

B. S.

kino

ARISTON - 17.00, 22.00 *Notte italiana*, dram., lt. 1987, 100', r. Carlo Mazzacurati, i. Marco Messeri, Giulia Boschi.
NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 *The dead (Gente di Dublin)*, dram., ZDA 1986, 100', r. John Huston, i. Donal McCann, Anjelica Huston.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 *Renegade*, kom., lt. 1987, r. E. B. Clucher, i. Terrence Hill, Ross Girotti.

FENICE - 17.30, 22.15 *I miei primi quarant'anni*, kom., lt. 1987, 100', r. Carlo Vanzina, i. Carol Alt, Elliot Gould, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 *Un piedipiatti a Beverly Hills II*, kom., ZDA, 1987, 102', r. Tony Scott, i. Eddie Murphy, Ronny Cox.

MIGNON - 16.00, 22.00 *L'ultimo imperatore*, dram., lt.-ZDA, 1987, 203', r. Bernardo Bertolucci, i. John Lone, Joan Chen.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 *Harem*, dram., Fr. 1985, 100', r. A. Joffe, i. Nastassja Kinski, Ben Kingsley.
EDEN - 15.30, 22.00 *Viziose rivelazioni*, porn., □□

NAZIONALE II - 16.15, 22.00 *Il piacere del peccato*, porn., □□

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 *Belli freschi*, komič., lt. 1987, i. Lino Banfi, Christian De Sica.

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 *Le Streghe di Eastwick*, fant., ZDA 1987, 118', r. George Miller, i. Jack Nicholson, Cher, □

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 *Ca valli di razza*, dram., ZDA 1983, r. Franc Roddam, i. David Keith, Robert Prosky.

CAPITOL - 16.30, 22.00 *Salvador*, dram., ZDA 1986, 123', r. Robert Richardson, i. James Woods, James Belushi.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 *L'amico della mia amica*, kom., Fr. 1987, 102', r. Eric Rohmer, i. Emmanuelle Chaulet, Sophie Renoir.

RADIO - 15.30, 21.30 *Corpi caldi*, porn., □□

Preparedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Enotna komisija za socialno-zdravstveno vprašanje borcev NOV, aktivistov OF in vojaških invalidov NOV v Trstu, ki jo sestavljajo predstavniki VZPI-ANPI, Druženja aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju in Zveze vojnih invalidov NOV, obvešča borce NOV in aktiviste OF, da je odprt rok za vlaganje prošnje za zdravljenje v naravnih zdraviliščih v SFRJ za leto 1988 do 20. decembra t. l. Prošnje sprejemajo ANPI-VZPI, Ul. Crispi 3, in vse njene sekcije, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju, Ul. Cicerone 8/B, ter ZVI NOV, Ul. Cicerone 8/B.

Zgoniška občinska uprava bo začasno sprejela v službo uradnika-uradnico za nadomestitve stalnega oseba v letu 1988. Interesenti lahko do 9. decembra predložijo zadevno prošnjo na občinsko tajništvo, kjer nudijo tudi podrobnejša pojasnila.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20
vas vabi v **petek, 4. decembra**, ob 17. uri na otvoritev razstave

Lojze Spacal

Razstava ob umetnikovi 80-letnici.

gledališča

VERDI

Opera sezona 1987/88
Danes ob 20. uri druga predstava Donizettijeve opere *LA FIGLIA DEL REGGIMENTO*. Dirigent Carlo Rizzi, režija Filippo Crivelli.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88
Danes ob 16. uri bo skupina ATER predstavila delo A. Brachettija *IN PRINCIPIO ARTURO CREO IL CIELO E LA TERRA*. Režija Tino Schirizzi. V abonmaju odrezek št. 4. Rezervacije so naprodaj v osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Slovensko stalno gledališče gostuje danes, 2. t. m., ob 15. uri v Ricmanjih (osnovna šola) s predstavo F. Milčinskega *ZVEZDICA ZASPANKA*.

čestitke

Bivši učiteljci **MARIJI KORSIČ** za 80-letnico čestitajo bivši učenci iz Devina.

Silviju se je pridružil mali **MATJAŽ**. Srečnima staršema Renati in Silvanu čestitajo nona, teta in stric.

razne prireditve

SKD Primorec - Trebče vabi na MIKLAVŽEV SEJEM KNJIGE, ki bo v Ljudskem domu danes, 2., in jutri, 3. decembra, ob 15. do 18. ure.

Narodna in študijska knjižnica - Ciklus OTROŠKE URICE v NSK - Jutri, 3. decembra 1987, ob 17. uri v NSK, Ul. sv. Frančiška 20/I, bosta pripovedovala ZIMSKE PRAVLJICE igralca SSG Miranda Caharija in Vladimir Jurc. Vabljeni osnovnošolski otroci.

KD Vesna vabi na MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM, ki bo v Domu A. Sirk jutri, 3., v petek, 4., in soboto, 5. decembra, ob 16. do 18. ure.

Osnovna šola Finžgar in otroški vrtec iz Barkovelj vabita na MIKLAVŽEVANJE v petek, 4. decembra, v barkovljanskem društvu - Ul. Cerreto 12. Začetek ob 15.30.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza vabi ob 80-letnici slikarja LOJZETA SPACALA na srečanje, ki bo v petek, 4. decembra, v Kulturnem domu. Začetek ob 19. uri z odprtjem likovne razstave in nastopom Godalnega kvarteta GM.

KD Rdeča zvezda priredi v športno-kulturnem centru v Zgoniku v soboto, 5. decembra, s pričetkom ob 20.30 ZIMSKI PLES z ansamblom L. Furlana. Delovali bodo dobro založeni kiosk, pa tudi zabavnih igrice ne bo manjkalo.

KD Rdeča zvezda priredi v nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku zabavno popoldne za otroke. Svetlana Makarovič bo predstavila pravljico MALI KAKADU. Vabljeni otroci in starši.

KD Slovan - Padriče prireja TEČAJ VRTNARSTVA. Predaval bo dr. M. Gregorič. Prvo predavanje bo v sredo, 9. 12., ob 20. uri. Vpisovanja sprejemata Darko Grgič - tel. 226286 - in Nataša Kalc - tel. 226306.

SKD I. Gruđen priredi v soboto, 5. t. m., ob 16.30 v društveni dvorani v Nabrežini MIKLAVŽEVANJE za otroke.

KD F. Venturini in Foto Trst 80 vabita v Dom A. Ukmar-Miro pri Domju na VEČER GLASBE, FOTOGRAFIJE IN SMEHA. Na spredaj: fotografska razstava Tomaža Lauka iz Ljubljane, dramska skupina SKD Tabor z Opčin z Besedo-Opereto ter Suzana Žerjal s svojo harmoniko. Začetek ob 19.30 v soboto, 5. t. m.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši, Prosvetni dom - Opčine, vabi ob jutri, 3., do sobote, 5. t. m., na MIKLAVŽEV SEJEM KNJIGE ob 16. do 19. ure.

Dragi otroci! KD I. Grbec vas vabi v petek, 4. t. m., ob 16. uri na MIKLAVŽEVO RAZSTAVO KNJIG. Aljoša Žerjal bo za vas predvajal ruske risanke in tudi sladkarij na bo manjkalo. Pridite, zabavno bo!

KD I. Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, priredi v ponedeljek, 7. t. m., ob 20.30 SREČANJE Z OKCITANSKO KULTURO. Ob prisotnosti okcitanskega kulturnika predvajanje filma o pustu v Sanpeyru, najznačilnejšem elementu kulturne dediščine te manjšine na drugem koncu Alp.

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina), Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 5. t. m., na VESELO MIKLAVŽEVANJE. Sv. Miklavž bo obdaroval "velike otroke" s smešnimi ter duhovitimi darili. Začetek ob 18.30. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine, Združenje Italija - SZ v Trstu in ZTT - Knjižne izdaje prirejajo v petek, 4. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah srečanje "O književnosti in književnikih v dobi pesnika, preustroja in javnosti v sovjetski družbi." Sodelujejo: akademik Sergej Mihalkov, predsednik Zveze pisateljev RSFSR, Viktor Čalmejov, pisatelj in literarni kritik, Nina Litvinec, načelnica uredništva za tujo književnost pri založbi Raduga. Predseduje predavatelj ruske književnosti na tržaški univerzi prof. Ivan Verč.

KD Kraški dom vabi vse otroke v soboto, 5. t. m., ob 16.30 v občinsko telovadnico v Repen. Predstavila se nam bo Svetlana Makarovič s pravljico Mali Kakadu.

mali oglasi

OSMICO je odprl Robert Pipan iz Mavhinj.

TRI SOBE, kuhinjo, kopalnico, teraso, podstrešje in vrt v dvostanovanjski hiši v Rocolu dajem približno štiri leta v najem zanesljivim odraslim osebam. Ponudbe, z navedbo cene, poslati na Fermo Posta Centrale Trieste - št. 67763440.

AUSTIN METRO, letnik 1983, prevoženih 38.000 km, prodaja za 3.400.000 lir edini lastnik. Tel. 774651 v dopoldanskih urah.

IŠČEM sodelavca/ko ali družabnika/ko za novo malo vpeljano uvozno-izvozno podjetje. Zaželeno je poznanje italijanskega tržišča, vseh administrativnih operacij, poslovanja ter znanje enega od jugoslovanskih jezikov. Ma Re - Opčine 1179, 34016 Opčine. Tel. 211805.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica enkrat ali dvakrat tedensko. Pismene ponudbe na Oglasni oddelke Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Nujno".

DRUŠTVO išče v okolici Trsta hišo, tudi v slabem stanju, v najem ali za eventualni nakup. Tel. 271882.

KUPIM hišico, tudi potrebno popravil, v Boljuncu ali bližnji okolici. Tel. 228174.

SKD BARKOVLE išče harmonikaša za silvestrovanje. Plačilo po domembi. Tel. 69297 ali 415797.

22-LETNICA nudi lekcije osnovnošolskim in srednješolskim dijakom. Klicati ob uri kosila na št. 0481/390202 in vprašati po Vidi.

20-LETNO DEKLE z dokončano višjo šolo išče kakršnokoli resno delo. Tel. 200782.

SLUŽBO dobi hotelski nočni recepcionist. Zahtevani pogoji: poleg italijanske in slovenske (ali srbohrvaščine) praktično znanje tujih jezikov, večšina računskega dela, strokovne izkušnje v hotelskem ali vsaj trgovskem poslovanju, odgovornost. Samo pismene ponudbe na: Palace Hotel - Uprava Corso Italia 63 - 34170 Gorica.

PRODAM gozdnato nezazidljivo zemljišče, 30.000 kv. m pri Zgoniku. Tel. 211572.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoje grafike Zora Koren-Skerk.

V **kavarni Stella Polare** razstavljajo do 7. decembra Ivo PETKOVŠEK, Sergio CAVALIERI in Silvano ROCCO.

V **galeriji Cartesius** bo do 8. decembra razstavljal svoja dela slikar DOMENICO CANTATORE.

V **Domu J. Ukmarja v Škedenju** je do 13. decembra odprta razstava MONGOLJA - SPOZNAJMO DRŽAVO IN NAROD. Urmik: ob delavnikih od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 11. do 19. ure.

prispevki

V spomin na Marijo Danev-Bandel daruje Elva Danev 25.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na Renata Racmana darujeta Fani in Rožica 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Janka Pertota in Albina Sancina daruje Roza Počkar 20.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Berto Štoka-Žužič darujeta Zalka in Berto Bogatez 10.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na Berto Verginello vd. Štoka-Žužič daruje Karlo Pirjavec 15.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Iva Tenceja darujeta Ilde in Vittorio Fragiaco 20.000 lir za Center za rakasta obolenja Lovenati.

V spomin na Boruta Kralja darujeta Marica in Nevja Obad 30.000 lir za domspomenik padlim v NOB iz Brištkov.

Nameste cvetja na grob Karli Švari darujeta Olga, Vera in Janko Ban 40.000 lir za Glasbeno matico.

Zora Pregarc (Rovte) daruje 10.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

Letniki 1926 iz Boršta darujejo 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Berto Štoko-Žužič darujeta Ivanka in Miro Ukmar 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Boruta Kralja darujeta Tamara in Irena Vidali 50.000 lir za domspomenik padlim v NOB iz Brištkov.

Ob 9. obletnici smrti drage none Marije Regent vd. Gerlanc daruje vnukinja Sonja 15.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

Družina Hrvatič (Boršt 137) daruje 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zatrežca.

V spomin na pok. Karla Kalca darujeta Marija (Bazovica) 50.000 lir ter Silvana Grgič (Bazovica 208) 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Nameste cvetja na grob Karla Kalca daruje Drago Slavec (Dolina 247) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob obletnici smrti drage matere daruje Ivanka Wilhelm 90.000 lir za društvene pevske zборе SKD Tabor.

V spomin na Josipa Grudna daruje trinajsterica soigralcev Skrl 65.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Samatorci.

menjalnica

1.12.1987

Ameriški dolar	1205.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	735.—	Švicarski frank	895.—
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	104,20
Holandski florint	652.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	200.—
Funt šterling	2188.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1937.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	187,50	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	8,20	Debeli dinar	0,80
Kanadski dolar	900.—	Drobni dinar	0,80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef.: Sedež 040/67001
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Dragi
Sr. Miklavž,
prosim Te za
lepo slovensko
knjigo...

...dobiš jo v:

TRŽAŠKI
KNJIGARNI

Ul. sv. Frančiška 20 - Trst

ti in morje

Zanimiva jadrnica greben 950 a le za spretne samograditelje

G 950 spada med največje jadrnice na jugoslovanskem tržišču. Je že prava veteranka, saj so bile prve jadrnice tega tipa narejene že pred več kot 15 leti in so takrat nosile ime Tica.

G 950 je trdna jadrnica z integralno kobilico in klasično razporeditvijo prostora. Če primerjamo težo barke brez balasta s podobnimi tujimi izdelki, lahko ugotovimo, da je v G 950 vgrajeno več materiala, beri plastike, kot v znane jadrnice Bavaria, Harberg Rassy ipd. Trup je narejen iz masivnega laminata, paluba pa v kombinirani masivni in sendvič izvedbi. Zaradi integralne kobilice, ki je torej del trupa, se balast vlaga od znotraj in nato zalaminira. Tak način izvedbe kobilice onemogoča prodor morja v notranjost, saj dno barke ni preluknjano z vijaki, ki navadno držijo lito železno ali svinčeno kobilico. Tudi izhod pogonskega vijaka je posebej ojačen in ščiti pogonsko os pred poškodbami. Krmilo ima solidno oporo (skeg), ki prispeva k boljši smerni stabilnosti barke.

Pri oblikovanju palube in kokpita se je Greben iz Vele Luke na Korčuli držal preizkušenih, klasičnih rešitev. Sprajad je prostor za sidro, 1/1 takelaza ima vrvi za upravljanje z jadri spe-

ljane v kokpit in kajutna nadgradnja ni preveč visoka. Kokpit bi bil lahko prostornejši, v njem lahko udobno jadrarajo le štirje jadranci, vendar ima manjši kokpit tudi določene prednosti. G 950 je namreč jadrnica, s katero se lahko odpravimo na kakršnokoli morje. V primeru slabega vremena in visokih valov lahko postane velik kokpit tudi velik rezervoar za prelivajoče se valove in taka teža na krmu lahko pogubi še tako dobro jadrnico. G 950 se krmari s pomočjo ruda oz. krmilne palice. V nekaterih primerih moramo kar dobro poprijeti, če hočemo barko obdržati v pravi smeri, saj krmilo nima balasne ploskve. Dobra stran take rešitve pa je v tem, da je praktično nemogoče zlomiti krmilo, ker za kaj takega enostavno nimamo dovolj moči. V kokpitu so trije predali za spravilo različne krame. V največjem predalu je dovolj prostora tudi za vgradnjo generatorja ali pa recimo kompresorja za polnitev potapljaških jeklenk. Notranja ureditev G 950 je v veliki meri pogojena z uporabo notranjih odlitkov. Ob uporabi le-teh, ki v marsičem olajšajo izgradnjo notranjosti, nam praktično ostane na voljo ena sama različica notranje ureditve. Za razliko od modernih konstrukcij te dolžine, ki imajo toaletne prostore takoj ob vhodu, ima G 950 toaletni prostor med salonom in kabino. Tako postavljena kopalnica ima svoje dobre in slabe lastnosti, ki pa so odvisne od okusa vsakega posameznika. Nasproti toaletnemu prostoru je predvidena velika omara, katere vrata imajo dvojno funkcijo. Lahko zapirajo omaro, lahko pa ločijo tudi cel vmesni prostor od salona. Ko z vrati zapremo še sprednjo kabino, se toaletni prostor razširi v ok. 2-3 kv. m veliko kopalnico, ki obsega prvotno stranišče, prehodni prostor in veliko omaro. Tako velike in udobne kopalnice nam ne more ponuditi nobena moderna konstrukcija. Tako za kopalnico, celo sprednjo kabino kot

tudi za tla in postelje v salonu so predvideni plastični odlitki. V sprednji kabini in v salonu je ob straneh veliko prostornih polic. Na sredini salona je vgrajena zelo trdna miza, leva klop v salonu pa se da spremeniti v dvojno posteljo. Takoj ob vhodu v podpalubje je na levi strani kuhinja s štedilnikom, pomivalnim koritom in hladilnikom. Police nad delovno površino in omara pod štedilnikom lahko sprejmejo vse kuhinjske potrebščine. Ker za kuhinjo ni predviden plastičen odlitek, si jo lahko v vsakem primeru opremimo po lastnem okusu. Nasproti kuhinji je vgrajena navigacijska miza. Miza je sicer dovolj velika, zato pa manjka prostora za vgradnjo različnih instrumentov in spravilo knjig in priročnikov. Celotransko steno namreč zavzema kontrolna plošča za električno napeljavo in motor. Tudi ključavnica za zagon motorja je tu, namesto da bi bila predvidena kje na bolj dostopnem mestu v kokpitu. Ležišče pod kokpitom je izredno udobno, dolgo več kot dva metra in široko skoraj en meter.

Motor je v G 950 nameščen pod kokpitom in je dostopen le s prednje strani po odstranitvi vhodnih stopnic. Greben predvideva vgradnjo eno-ali dvovaljnih motorjev.

Po krajši prekinitvi bo proizvodnja G 950 spet stekla v začetku leta 1988. Cena za spojena trup in palubo, vse pokrove in vse notranje odlitke bo v prvem četrtletju znašala ok. 22.000 DM (nekaj več kot 16 milijonov lir). Cena brez notranjih odlitkov bo seveda nekaj nižja, vendar pa ima uporaba slednjih kar veliko prednosti. Gradnja notranjosti je veliko hitrejša (za približno 20%), poleg tega pa prihranimo pri nakupu vezanih plošč. Kljub uporabi odlitkov pa lahko kot samograditelji še vedno vplivamo na ureditev krmnega dela notranjosti. Ladjedelnica Greben zaenkrat še ne predvideva gradnje dokončanih jadrnic za zasebne kupce.

Tehnični podatki:

dolžina	9,5 m	glavno jadro	17 m
širina	3,05 m	genoa	30 m
grez	1,6 m	špinaker	73 m
teža	3,8 m		

ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost bređa pahor

Novinarke: sicer številčnejše a nezadovoljne in neučinkovite

Številčno se je prisotnost žensk v svetu informacije občutno okrepila, vendar pa trenutni vpliv žensk nikakor ne odraža naraščajočega porasta števila novinarke v posameznih redakcijah in globalno v italijanskem sistemu sredstev javnega obveščanja. Med italijanskimi novinarji je v današnjem povprečju 13% žensk, medtem ko je med mladimi silami »operaterjev informacije« kar tretjina deklet. Vendar pa so nad vlogo, ki jo trenutno igrajo ženske kot subjekti in kot objekti sredstev javnega obveščanja, nad nedodelanim ter nedorečenim profesionalnim profilom novinarke, nad lastno neoprednostjo in v bistvu nad samimi sabo predvsem nezadovoljne »profesionalke v svetu informacije«.

S takšnimi občutki, ki jih je sicer blažila zavestna odločnost, da je »treba v čimkrajšem času nekaj ukreniti«, so se razšle udeležence nedavne srečanja *Ženske in informacije*. O simpoziju, ki so ga organizirale revija *Noi donne*, siciljske novinarke ter članice ZZI v sodelovanju še z drugimi organizacijami sredi prejšnjega tedna v Palermu, smo v rednem poročanju že pisali. Če je bilo takrat težko, če že ne nemogoče, obnoviti številna ter vsebinsko zelo raznolika poročila ter krajše posege, je po zaključku srečanja zelo težko strnjeno podati sklepne misli.

Tudi zato, ker zaključkov v klasičnem smislu ni moglo biti: navržnih je bilo veliko vprašanj, ki so odločno presegale okvir specifičnega področja novinarstva in ženske vloge v njem ter splošneje v družbi. Franca Fossati, namestnica odgovorne urednice revije *Noi donne*, se je zato znašla pred nevhvalno vlogo, da pozvame nekaj misli iz povedanega ter formalno zaključimo srečanje. V imenu organizatorke pa se je vseeno morala izreči o nekaterih konkretnih predlogih. Največ zanimanja in pa nelagodja je vzbudil precej odločen zagovor nekaterih uveljavljenih predstavnic mlajše generacije teže o takoiimenovanih *garantiranih kvotah*.

Predlog sploh ni absolutna novost: gre za dosledno izvajanje smernic Evropskega parlamenta o »enakih možnostih«, se pravi o sredstvih in poteh, ki naj bi privedli do resnične enakopravnosti med moškimi in žensko na delovnem mestu. Kar zadeva neposredno novinarke, so podrobnejši predlog, ki vsebuje tudi zahtevo po *kvotah* (ženskam naj bi zagotovili določeno število mest v posameznih redakcijah), že izdelale zahodnonemške novinarke. Zahtevo po zagotovljenem odstotku izvoljenih žensk pa so pred zadnjimi političnimi volitvami postavile tudi predstavnice KPI.

Čemu naj bi torej še nadalje italijanske novinarke nepremišljeno in nepreudarno »vihale nos«? Ne gre zato, so pazljivi avditorij prepričevali predstavnice pragmatičnejšega krila novinarke, da bi se morale odločati, če je »ženska drugačnost« handikap (zato je treba žensko zaščititi), ali pa dragocena odlika, ki jo je treba ustrezneje ovrednotiti. V današnjem položaju je treba najprej vzeti ponujeno in se šele nato spustiti v razpravo...

Franca Fossati je vprašanje dejanske obšle: v sklepnem poročilu je namreč izjavila, da predlogu o *kvotah* ne nasprotuje iz predsodkov. Vendar pa si osebno ne bi želela, da bi jo kdo vzel v službo zato, da zapolni »zagotovljeno kvoto«. Kljub vsemu je ženskam veliko do tega, da jim na raznih področjih, in zatorej tudi na novinarskem, priznavajo strokovno sposobnost.

Še vedno pa se, kot so jasno in nekoliko naivno zapisale novinarke palermškega dnevnika *L'Ora*, spopadajo z osnovnim protislovjem: obvladati tako privatno kot profesionalno sfero svojega življenja. V ta zid seveda trčijo vse ženske, novinarke pa se morajo soočiti še s precej ostrimi zakoni novinarskega poklica. Ženski prodor v profesionalno novinarstvo strukture ni spremenil, zato vsa merila ostajajo moška in trdno v moških rokah.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Nad.: Il richiamo dell'Ovest 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nad.: La valle dei pioppi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.25 Šport: EP v nogometu under 21, Italija-Portugalska 16.15 Nanizanka: La baia dei cedri 16.40 Risanke: L'ispettore Gadget 17.05 Nanizanka: La baia dei cedri 17.30 Risanke: L'ispettore Gadget 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Nanizanka: Robin Hood 21.25 Variete: Biberon 22.10 Dnevnik 22.20 Inf. oddaja: Velike razstave 22.45 Športna sredi: boks, De Marco-Abeldano (welter kat.) in košarka, Scavolini-Apoel 0.15 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 8.00 Inf. oddaja: Prva izdaja 8.30 Jutranja telovadba 9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Izobr. odd.: Matematiche igre 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in športne vesti 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nadaljevanka: Quando si ama 14.35 Rubrika: Sport danes 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nanizanka: Lassie 16.20 Kviz: Farfadè 17.05 Rubrika: Il piacere di Abitare 17.45 Risanke: Tom & Jerry 18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.35 Vreme, dnevnik in športne vesti 20.30 Kviz: Una grande occasione 22.30 Dnevnik - nocoj 22.45 Glasbena oddaja: D.O.C. 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: L'amaro te del generale Yen (dram., ZDA 1933, r. Frank Capra, i. Barbara Stanwyck)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma 14.00 Mladinska oddaja: Jeans 2 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna oddaja: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi) 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (pripravil Folco Quilici) 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Glasbena oddaja: Special Gisan 20.05 Dok.: Nove meje znahosti 20.30 Film: La donna del tenente francese (dram., ZDA 1981, r. Karel Reisz, i. Meryl Streep, Jeremy Irons, 1. del) 21.30 Dnevnik - nocoj 21.35 Film La donna del tenente francese (2. del) 22.30 Rubrika: Samarcanda 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.45 Deželne vesti	RTV Ljubljana 10.00 TV Mozaik. Integrali 10.40 Matineja. TV drama: Zvezde dvainštridesetega (pon.) 16.25 Videostrani 16.40 TV mozaik (pon.) 17.20 Lutkovna serija: Kljukčeve dogodivščine (15. del) 17.35 Otroška nadaljevanka: Utonilo je sonce - Ferenc, Ferenc (2. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Pota odrašanja - Nekaj pomembnih reči 18.45 Risanke 19.00 Obzornik 19.25 Zrno in vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Ciklus brazilskega filma: Dvojniki (dram., Braz. 1981, r. Joao Batista de Andrade, i. Jose Dumont, Celia Macaraja, Denoy de Oliveira) 21.35 Glasbena oddaja: Klasična simfonija in Plesni nokturmo S. Prokofjeva (Simfoniki RTV Ljubljana, dir. Marko Munih) 22.00 Dnevnik 22.15 Videogodba (pon.)	TV Koper 14.15 TVD Novice 14.20 Nadaljevanka: Veronica 15.15 Nad.: Ressurrezione (2. del) 16.15 Otroški spored: risanke, nanizanka in dokumentarce 18.00 Nadaljevanka: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — S posveta SKGZ o kulturi, razgovori z nekaterimi udeleženci TRST — Sprejem jugoslovanskega konzula ob dnevu republike GORICA — Nagraditev najboljših ekip v lanskem letu 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Variete: Sotto le stelle 22.50 TVD Vsedanes 22.05 Dokumentarce: Svet živali 22.40 Šport: odbojka A1, Ciesse Petrarca Padova-Opel Cespeda Agrigento, nato nogomet, kvalifikacije za OL, Jugoslavija-Belgija
CANALE 5 7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.22 Risanke 8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori 9.30 Nanizanka: General Hospital 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: In due è un'altra cosa (kom., ZDA 1960, r. Blake Edwards, i. Bing Crosby, TuesdaY Weld, Fabian) 17.00 Nanizanka: Alice 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Variete: Ciao Enrica 18.10 Nanizanka: Il mio amico Webster 20.00 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Airport 75 (dram., ZDA 1974, r. Jack Smight, i. Charlton Heston, Karen Black) 22.35 Posebna oddaja: Canale 5 News 23.20 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.30 Filmska rubrika: Première 0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Bonanza	RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.15 Film: Canzone appassionata (dram., It. 1953, r. Giorgio Simonelli, i. Gerard Landry) 11.00 Nan.: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Evelyn, Lady Oscar, Alvin Show 14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 22.50 Film: L'assassino di Rillington Place n. 10 (dram., VB 1970, r. Richard Fleischer, i. Richard Attenborough) 0.55 Nanizanki: Shannon, 1.45 Il Santo ITALIA 1 8.30 Nan.: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.20	Wonder Woman, 10.20 Tarzan, 11.20 Cannon, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.05 Nanizanka: La famiglia Addams 15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke David, Pollyanna, Holly e Benji, Jem 18.00 Nanizanke: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Licia, 20.30 Supercar, 21.25 A-Team 22.20 Filmski tednik: Ciak... si gira 23.15 Film: Roulette cinese (dram., ZRN 1976, r. Rainer Werner Fassbinder, i. Margit Carstensen, Ulli Lommel) 0.55 Nanizanki: La strana coppia, 1.25 Ai confini della realtà EURV TELEPADOVA 11.30 Nadaljevanke: Dancing Days, 12.30 Una vita da vivere 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days 16.30 Risanke 17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera 18.00 Risanke 19.30 Nanizanka: Baretta 20.30 Film: Ormai sono una donna (kom., ZDA 1981, r. Bertrand Blier, i. Patrick Dewaere) 23.15 Nanizanka: Gioco di coppie 23.45 Kviz: Colpo grosso 0.15 Šport: tenis 1.15 Nan.: Mod squad TELEFRIULI 13.00 Rubrika: Lepa Italia 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Risanke 15.30 Glas. odd.: Music box 17.45 Nadaljevanka: Le confessioni del cavaliere d'industria Felix Krull 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Rubrika o medicini: Zdravstvo danes 20.30 Variete: Settimo anno 22.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Oddaja iz Kanalske doline; 8.40 Glasbeni almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Sredinski zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej!; 13.20 Zbori; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Glasbene skice; 15.00 Pod svobodnim soncem (48. nad.); 15.10 Zbornik (2. del); 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Ko zvezde zablestijo; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića; 18.20 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Knjige; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.00 Mehurčki; 14.20 Mladi mladim; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Ansambel Trim; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Koncert; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Iz slovenskih oper; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Zname melodije; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz za vse.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjki; 7.00 Kronika; 13.00 Na valu Radia KP; 14.40 Reportaže in intervjuji; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želja; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia LJ. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka; 12.00 Glasba po želja; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka; 17.00 Bubbling; 17.33 Aplavz; 18.00 Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glas. obzorja. RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 17.00 Glasbeni informator; 19.00 Glasba po želja; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Aktualno: Ostali Trst - L'altra Trieste; o vprašanju zahteve po odstavitvi tržaškega župana Staffierja, gost oddaje je poslanec Camber, nato Nočna glasba.

Zora Koren Skerk v TK Galeriji

Človek v čutenju minevanja

Preden sem šla na ogled zadnje razstave Zore Koren Skerk v Tržaški knjigarni, sem si v spomin priključala neko prejšnjo, kjer so nad vsesplošno stisko minevanja časa kraljevale njene ure. Trpko čutenje in mehko prikazovanje odnosa do neustavljivega potekanja je ustvarjalna mojstrsko in dosledno strnila v razčlenjevanju enega samega elementa: preko dekorativnosti in skrajno rafinirane grafike ugotavljamo pri urah, da vsaka vsebuje svojo besedo in specifični pomen v okviru dominantnega enotnega ponavljajočega se izraznega motiva, ki mu sledimo kot kaki Bachovi fugi. Na pričujoči razstavi je motivika kot prevladujoča prisotnost rahlo bolj zabrisana, skoraj zastrta s kopreno, ki te vabi, da vsako posamezno obliko odgrneš, da te boljše obda s svojo sporočilnostjo.

Tudi brez izrecno izražene vsebine — vendar nikakor ne nedorečeno — sledi Zora Koren Skerk minevanju ne le kot odmiranju in izgubljanju, saj se kot ptič Feniks iz fosila rojeva novo, okolje ustvarja čutenje, navidez nežno steblo pa obdaja z vsemi svojimi vitalnimi sokovi smrti upirajoče se listje in cvetje, ki iz njega kipi. Še celo iz razporeditve slik (ne vem, če s tem predznakom zavedne ali nezavedne) je opazno nekakšno valovanje odnosa umetnice do obeh ekstremov biti, nevdušanje, kljubovanje topemu sprejemanju neogibnega konca, kar pa še zdaleč ni vedro in brezskrbno gledanje na potek časa. Za pomanjkanje razvoja nakazujočih prvin se nam Korenova bogata oddolži z razdajanjem svojega najintimnejšega čustvovanja, s katerim nabije ustvarjalno potezo, kjer se je ustavil utripajoči trenutek biti. Fisol se nam zato ne zazdi otrdela forma, temveč izpričevanje polnega momenta življenja: list bi skorajda zdaj zdaj vztrepetal in zašelestel, skoraj bi riba z zamahom plavati spremenila smer, ptica švignila pod nebo: še celo kamen, v katerega je naravna usoda uklenila ta svoja bitja, rahlo kipi kot vznemirjena gladina, ki pod sabo skriva nastajanje in odmiranje. Beži čas, beži, je pa umetnica znala seči po njem v razkrivanju, opazovanju, drobnogledem razstavljanju naravnih in človekovih dimenzij, ki jih zaobjema. Grafična tehnika se mi zdi za tako prikazovanje še najbolj primerna, predvsem pa je posrečeno (kar se izrazne moči tiče) zajemanje in usklajanje motivov in pa barvna interpretacija, kar vse skupaj skoraj otipno izpričuje nanašanje do tiste točke večplastnosti, ki edina nudi jasen občutek polnosti, izstopanja, telesnosti. (Ne upam si niti pomisliti, koliko že samo materialnega dela in truda tiči za vsakim listom!) Vedno najprej sama do sebe zahtevna nas Skerkova vabi, da ji sledimo ne le po zunanji, tematski, motivni razvojni poti ustvarjanja, temveč predvsem v poglobitev vprašanj, ki so danes glavno gibalno in pogoj njenega dela: odnos človeka do minevanja,

razkrivanje tajnih, a neizpodbitno obstajajočih vezi med naravno zgodovino in našim življenjem in s tem povezani dvomi glede prevladujoče antropocentričnosti, bolesta nemoč pred danostjo, ki jo lahko samo napolnujemo, oblikujemo, ne da bi jo mogli kakorkoli spremeniti. Vse to iz svoje »obrobnosti«, iz priklenjenosti na domača tla, od koder pa s tipalkami svoje občutljivosti lahko lagodno preide vsakršno zamejenost in se spoji z utripom celotne človeške družbe.

MARA DEBELJUH

V zbirki Aleph izšla knjiga mladih slovenskih avtorjev

Črtice in spisi na temo »Rošlin in Verjanko«

V zbirki Aleph, ki jo izdaja Književna mladina Slovenije, je letos izšla nedvomno zanimiva knjiga z naslovom »Rošlin in Verjanko« ter z dodatnim (pod)naslovom Dolgo odlagani popravek slovenstva. Za kaj pravzaprav gre? Da je »Rošlin in Verjanko« slovenska ljudska pesem verjetno sila starega izvora in da je bil med drugimi Prešeren tisti, ki ji je posvetil svojo prepesnitev, je bolj ali manj znano dejstvo. Kaj pa naj bi bil »dolgo odlagani popravek slovenstva«, je že nekoliko bolj zapleten namig, ki upravičeno sili v radovednost. In res, knjiga je nekakšen zbornik avtorjev najmlajše slovenske literarne generacije, točneje je trinajst po številu, ki so se odzvali uredniškemu vabilu in napisali na temo »Rošlina in Verjanka« vsak na svoj način, v okviru danega obsega, daljšo črtico ali krajšo novelo, kot pač hočemo. Kot so tovrstne razpisne po-

bude lahko umetniško dvorezne, tako se je v primeru pričujoče knjige pokazalo, da je zamisel uspela. Uspela že s temo, zakaj zgodba o Rošlinu, ki ga vzame mati za moža, čeprav jo sin Verjanko svari - Rošlin mu je menda ubil očeta in brata - kasneje pa mati želi sinovo smrt, a se zgodi ravno narobe, da namreč Verjanko ubije Rošlina, ta zgodba je s svojo prastaro, da ne rečemo indoevropsko grozovitostjo, ki se ponovi v Oršestovi tragični dogodivščini, tolikanj izven utilitarističnega dometa, racionalnega manipulativstva, da prav gotovo ni šala pisati na njeni osnovi.

In res, že prvi med avtorji, Andrej Blatnik, si je zamislil zgodbo o Kju, mladem pisatelju, ki se mora odzvati prav enakemu literarnemu razpisu. Že razmišlja o Rošlinu kot partijskem sekretarju, pri čemer bi bila mati Ide-

ja, Partija, ko se potem odpravi iskat motiv v bratomorne čase protireformacije, pa spet k materi, ki mu naj bi dala kaj na posodo, da bi se prebil skozi svoje bohemske pisateljsko življenje. Na koncu se odpove razpisu, raje bo objavil prispevek v ugledni literarni reviji. Torej razvidno iskanje v povsem svoje izpovedno smer. - Igor Bratož v »Poročilu akademiji« razvija zanimivo misel, da so vse neverjetne in do kraja nerazložljive zgodbe, kot jetudi ta o Rošlinu in Verjanku, neke vrste montaža, namenska konstrukcija, ki je imela v svojem času povsem jasen cilj in namen takšne ali drugačne zastraševalne narave. - Veronika Dim pričena zgodbo na pokopališču, kjer se Ana spominja moža in pa sina ter hčere, posebno sina Janka, ki je bil od nekad kar erotično navezan nanjo in ni prenesel moških. - Franjo Francič, najbolj uve-

ljavljeno ime v knjigi, si je zamislil kar drastično varianto osnovne teme, pripoved ali dogodek o Marcelu Verjanku in Esadu Rošliniču; prvi umre v avtu drugega, ker je pač pozabil na ročno zavoro, kasneje pa Marcel Verjank ml. v zaporu ubije Rošliniča, dobi šest let zavora in zabrusi materi, da je ona vsega kriva. - Sugestivna in izvirna je tudi zgodba Ferija Lainščka, ki je lociral dogodek v oficirske vrste, vojaške razmere, odlikovanja, znašanja nad otrokom, iz tega izvira- joče travme ter s presenetljivim koncem, kjer mladi maščevalec ne ubije očeta, ampak njegovega otroka, se pravi otroka svoje matere. - Andrej Lutman premika mit o Rošlinu v situacijo matere, ki živi z mnogimi možiki, kar se sinu zagnusi in se zategadelj odseli. - Lela B. Njatin pa je prispevala kar pravo pesem v prozi, ki variira grozo osnovnega dogodka. - V noveli Franceta Severja osrednji junak, se pravi prototip Verjanka, zaradi gnusa nad dogodkom ne more več jesti in ves čas v sanjah ubija svojega zasovražene očima. - Liljana Šaver pa z okusom in posluhom uvaja temo erotike, ki se je drži kri, livado z golimi mladimi deklicami, ki naj bi zvabile odvečnega sina v zaplesljivo smrt. - Gezo Konrada je v zapisu Milana Vincetića ubil mlad jezuit, ki pripoveduje vso zgodbo. - V umetniški fantaziji Janija Virka je Verjanko izučeni mizar, ki je odšel k očetu v Zvezno republiko Nemčijo. Pričevalec dogodka, njun prijatelj, postane nekakšen ovaduh, ki se naseli pri materi Emi, če ta pač res vara svojega odsotnega moža: Pričevalec postane njen priljeznik, mož in oče otroka, na koncu pa je videti, kot da sta ga Verjanko in njegov oče zazidala v prostor, iz katerega ni izhoda. - Na koncu je Igor Zabel postavil dogodek kar v leto 1912, ko osrednji junak študira na Dunaju.

V celoti je knjiga zanimiva, v največji meri pa preseneča osnovna poglubenost mladih literatov: pravzaprav nikakršne površnosti, nikakršnih absurdnih izpeljav, ki so bile značilne za prejšnje generacije, nikakršnega odvečnega poigravanja z jezikom, ki je očitno spet postal sredstvo in mnogo manj cilj literature. Oprijemljiv smisel za metafizično dojetje in razumevanje sveta, za neke vrste celovitost, ki se sooča z grozo in težko doumljivostjo življenja. Z eno besedo: nikakršnih umikov v poigravačo umetnost, pač pa iziskanje smisla in iskanje kar najširših povezav. In ravno slednje ni bila lahka naloga, vsaj še se spomnimo strašne in ne do kraja dorečene ljudske pesmi o Rošlinu in Verjanku, očetomoru in obeležujoči materini podobi.

JANEZ POVŠE

dovolj priljubljena Njega ni. Poleg tega je tu še uspešna Zamejska nina- nana, katere avtor je poleg Mirana Košute tudi Boris Kobal. Avtorji vseh drugih pesmi so Košuta, Devetak in Feri, posamično ali v sodelovanju.

Poleg že navedenih nam kaseta ponuja še manj znani pesmi D'Urban's vigile story in Priden fant, ki smo ju že poslušali na kakem nastopu skupi- ne, a sta na kaseti morda še bolj učin- koviti, in spotakljivo Moja figa. Prvo

stran zaključuje povsem nov motiv lvo, ki nam ob prijetni glasbi podaja v narečju zanimiv portret kraskega "figona". Na prvem mestu druge strani je sigla skupine, torej posrečena Karst Brothers, sledijo sorazmerno nez- znana, a nadvse zanimiva Zlafadur, izključno vokalna Quam Gallina, nato politično obarvani Naši prasci in že omenjena Ninanana, za zaključek pa uspešni prevod Arborejevega tek- sta Ma ponoči, med katero se tudi predstavijo posamezni člani skupine s svojimi glasovi.

Karst Brothers so se očitno odločili za formulo: najbolj priljubljene, nekaj novega, sicer različnih žanrov, s pou- darjeno poanto na bolj ali manj "opolzkih" tekstih (kar je občinstvu, vsaj po nastopih sodeč, všeč), deloma narečne, vse v odlični glasbeni kon- fekciji. Pregovori, ali bolje kratki go- vorjeni vložki, dovpti in reki uspešno poskrbijo, da lahko za trenutek zadi- hamo in se nato z vso pozornostjo po- svetimo poslušanju naslednje pesmi. Skratka - dosledno in do kraja kaba- retovsko. Fansi skupine, ki bodo segli po kaseti, bodo potrdili, če je bila za- mišljena formula uspešna, sicer bodo k uspehu prav gotovo pripomogli tudi sami Karst Brothers z napovedanimi nastopi v živo in z novim programom, ki ga obljublajo za prihodnje leto.

(nak)

Zanimiv koncert Bojana Goriška

Klavirski recital Bojana Goriška v okviru koncertnega ciklusa »SREČANJA S SOLISTOM«, ki jih organizira Glasbena matica Trst v sodelovanju z deželnim se- dežem RAI v Trstu, v Avditoriju deželnega sedeža RAI je bil za poslušalce zanimiv in umetniško bogat glasbeni večer. Zanimiv je bil predvsem zaradi programa. Poslušali smo skladbe Messiaena, Crumba, Ivesa, Kumarja in Stibi- lja — glasbena dela, ki so nastala v našem stoletju. Vsak skladatelj je po svoje oblikoval zvočno tkivo in ga spredel v bolj ali manj tr- dno, estetsko - logično in stabilno glasbeno obliko. Zato je tudi ni- hala od skladbe do skladbe psiho- loška in estetska moč glasbe. Im- pulzivni in intuitivni Messiaenovi glasbi (skladatelj je z najrazličnej- šimi melodičnimi in harmonskimi domislicami vzbujal bogato pale- to čustvenih vzgibov) je sledila skladba, v kateri je skladatelj Crumb iskal nove zvočne podobe in vtise, ki so se prepletali v kla- sično zvočno barvo klavirja in v romantično harmonijo. Po razpo- loženji glasbi Charlesa Ivesa (v njej je skladatelj uporabil plesne ritme) se je Gorišek oddolžil pri- morskoemu skladatelju Aldu Ku- marju z izvedbo njegove skladbe SONATA Z IGRO 12, ki jo je skladatelj napisal lansko leto. (V njej smo pogrešali več glasbene fatazije in gibanja). Gorišek je sklenil koncert z razgibano in efektivno klavirsko miniaturo Mila- na Stibilja Chota.

Poseben čar je dala koncertu iz- vrstna klavirska igra mladega pi- anista Bojana Goriška. S popol- nim obvladovanjem vseh fines klavirske tehnike je pričaral naj- različnejše barvnozvočne efekte v vseh dinamičnih stopnjah, ki jih premore klavir.

MIRKO SLOSAR

iz likovnih galerij

Rosignano v galeriji Tribbio

Trst ima razmeroma veliko likovnikov in tudi mnogo razstavišč oziroma galerij. In vendar se nekateri predvsem bolj znani mojstri kaj stežka srečujejo s publiko. V Trstu namreč ni večjih razstavišč, da bi mogel kak zahtevnejši mojster na primeren način dajati na ogled svojo proizvo- dno, svoja dela. Vedeti moramo, da nekatera likovna dela potrebujejo manj, druga pa več ali celo veliko več razstav- nega prostora, kajti v omejenem prostoru izgubijo na svoji veljavi ali, preprosto, ne pridejo dovolj do izraza. Tako je na primer s stvaritvami tržaškega likovnega umetnika Li- via Rosignana, ki so od sobote na ogled v tržaški središnji galeriji Il Tribbio.

Rosignano spada med zrelo starejšo generacijo zelo številne tržaške likovne srenje. Hkrati pa tudi v sam njen vrh, tako da so njegove razstave za tržaške ljubitelje umet- nosti že nekaj dogodek, kar je bilo očitno tudi v soboto zvečer, ko se je zbralo izredno veliko občinstva v galeriji, v katero se je Rosignano vrnil s svojimi deli po polnih štirih letih. Sicer je medtem razstavljal tudi v tržaški ob- činski galeriji, vendar niti občinska galerija kot tudi ne galerija Il Tribbio znanemu tržaškemu mojstru ne ustreza v celoti in so tudi tokrat njegova nova dela preveč na gosto nagnetena, tako da se med seboj nekako dušijo.

Kakor je znano, je Rosignano slikar nekakšnega dru- benega obrobja ali če hočemo slikar malega človeka. Pri izbiranju motivike ni še nikoli stopil v bogat salon, v bo- gat ambient, v bogato družbo, pač pa je najraje upodabljal starega, revnega upokojenca, brezposelnega težaka, gos- podinjo, ki se s skromno torbo vrača s tržnice ali pa tudi dekle, ki na pločniku čaka morebitnega klienta. To je bila dolgo let priljubljena vsebina njegove odlične likovne go- vorice, ki je bila tudi v barvi, rekli bi, skromna, saj je poznal v glavnem le najrazličnejše otenke sive in rjave barve.

Tokrat je v motiviki, rekli bi, še skromnejši, oziroma zajema na isti ali celo nižji ravni. Če izvzamemo dve olji, ki prikazujeta pozno jesenski Kras z visoko suho travo, ščavjem, grmovjem in kako skalo, prikazujejo vsa ostala njegova olja le nekakšne notranjstve, vedno skromne, rekli bi celo borne notranjosti, saj je tudi v dveh interierjih

kavarne San Marco in dveh slikah kavarne Tommaseo pri- kazal puščobo, samoto. V prikazovanju svoje delavnice, posameznih delov svojega podstrešnega ateljeja, starih gostilnic ali bolje pivnic je še izrazitejši. Ostaja pri svoji skromni hkrati pa bogato obdelani barvni lestvici, s katero zelo nazorno prikazuje nekakšno delovno umazano vzduš- je ambienta. Morda je Rosignano tokrat nekoliko bogatejši v uporabi barve, ker je uporabil veliko več rjave barve in včasih tudi njenih svetlih tonov, je pa motivno ali če hoče- mo vsebinsko, kot smo že rekli, veliko skromnejši. Za lepo, veliko olje mu zadostuje ploskev mize z dvema steklenica- ma, za drugo sliko delovna miza z dvema, tremi knjigami, s posodo rabljenih čopičev in pokvečen klobuk. Tu je tudi olje, ki prikazuje staro točilnico z obokom, vrsto sodov ter v kotu mizico itd. itd. Skratka, Rosignano prikazuje skrom- nost, v nekaterih primerih že preveliko ne več današnje skromnost, vendar pa vse na mojstrski, res umetniški na- čin, tako da mu je tržaški pisatelj Claudio Magris v pred- stavitveni besedi med drugim zapisal: »Za tvojo umetnost se ti moram zahvaliti, zahvaliti za tiste tvoje kavarne in gostilne, v katerih se tudi sam počutim nekako doma...« (Fre)

Prvo srečanje udeležencev zborovodske šole ZSKD

Zveza slovenskih kulturnih društev obveš- ča, da bo v četrtek, 3. decembra, ob 19. uri na sedežu Zveze v Trstu (Ul. sv. Franciška 20) prvo srečanje s prijavljenimi tečajniki in z mentorji zborovodske šole. Pogovarjali se bomo o poteku pouka in o organizacijskih zadevah.

Košarka: v prvem kolu pokala pokalnih prvakov

IMT s težavo, danes že »vroče«

POKAL POKALNIH PRVAKOV
SKUPINA A

IMT - Bayer 84:81 (44:42)
IMT: Zorkić 16, Krečković 13, Lj. Luković 2, Mladjan 26, Babić 10, Živanović 4, Dj. Luković 7, Milosavljević 6. Beograščani, ki so nastopili brez poškodovanega Koprivice, so si v končnici zapravili prednost osmih točk, a so z zmago vseeno zadovoljni. Zahodnonemškega moštva namreč ne gre podcenjevati, saj uvršča kar pet reprezentantov in dobra Američana Deveroux (26 točk) ter Johnsona (16). V prvem polčasu je imel IMT največ deset točk prednosti (22:13). Drugo srečanje te skupine, Kingstom - Limoges, bo danes.

PRIHODNJE KOLO (8.12.): Kingston (Angl.) - IMT (Jug.); Bayer (ZRN) - Limoges (Fr.).

SKUPINA B

V tej skupini je v prvem kolu Juventus Badalona (Šp.) z 91:82 (47:36) premagal Mariandenne (Bel.). Tekma med Scavolinijem iz Pesara in izraelskim Hapoelom bo danes.

PRIHODNJE KOLO (8.12.): Badalona (Šp.) - Scavolini (It.); Hapoel (Izr.) - Mariandenne (Bel.).

KORAČEV POKAL

V štirih četrtfinalnih skupinah tega pokala so po tri italijanske in jugoslovanske peterke, derbija pa bosta med Snaiderom in Cibono ter med Arexonsom in Jugoplastiko, a ne v današnjem prvem kolu. Nadasnje osrednje srečanje bo vsekakor v Madridu, kjer se bo bolonjski Dietor pomeril z Real Madridom. Tudi naloga Snaidera, ki bo gostoval v Parizu pri moštvu s precejšnjimi mednarodnimi izkušnjami, ni ravno lahka. Arexons, Jugoplastika in Crvena zvezda doma ne bi smeli imeti velikih težav, da osvojijo točki. Spored je sledeči:
Skupina A: Real Madrid (Šp.) - Dietor (It.); Monaco (Fr.) - Natanja (Izr.).
Skupina B: Racing Pariz (Fr.) - Snaidero Caserta (It.); Manchester (Angl.) - Cibona Zagreb (Jug.).
Skupina C: Paok Solun (Gr.) - Estudiantes Madrid (Šp.); Crvena zvezda (Jug.) - Asvel Villeurbanne (Fr.).

Skupina D: Arexons Cantù (It.) - Hapoel Tel Aviv (Izr.); Jugoplastika Split (Jug.) - Zaragoza (Šp.).

Sloveniji pokal republik in pokrajini

HRASTNIK — Kadetska košarkarska reprezentanac Slovenije je prvič v 23-letni zgodovini tega tekmovanja z zmago v finalni tekmi proti Makedoniji z 90:65 (46:26) osvojila pokal republik in pokrajini. Končni vrstni red: 1. Slovenija, 2. Makedonija, 3. Srbija, 4. Hrvatska, 5. Bosna in Hercegovina, 6. Vojvodina, 7. Črna gora.

Portsmouth se je odrekel Gentileju

LONDON — Angleška nogometna enajsterica Portsmouth se je odrekla Claudiu Gentileju, ki naj bi za prestop zahteval preveč. Ponujali naj bi mu okrog 60 milijonov lir na leto, Gentile pa naj bi jih zahteval več kot 200, kar je za angleške razmere že »astronomska« vsota.

Danes začetek teniškega Mastersa

Lendl za peto zmago

NEW YORK — Ivan Lendl je tudi letos glavni favorit za končno zmago na teniškem turnirju Masters, ki se začne danes ponoči v New Yorku. Sodelovalo bo osem najboljših igralcev, ki so v minulem letu na turnirjih Nabisco Grand prix osvojili največ točk. Češkoslovaški as, ki pa bo v kratkem optiral za ameriško državljanstvo, je doslej osvojil že štiri izvedbe tega turnirja, enako uspešen je bil doslej le Romun Nastase. Lendl je izjavil, da ga zdaj zanimajo le veliki turnirji. Letos želi petič osvojiti Masters, prihodnje leto pa prvič odprti prvenstvi Avstralijske in Wimbledona, kar pomeni, da želi v prihodnji sezoni uresničiti Veliki slam, zmago na vseh štirih najbolj pomembnih svetovnih preizkušnjah. Odkar se je Lendl leta 1985 znebil vzdevka »večnega drugega«, je pri 27 letih dosegel izjemno serijo prestižnih uspehov. Že tri leta je prvi na svetovni rang lestvice ATP in na lestvici Nabisco, trikrat zopred je zmagal na prvenstvu ZDA, trikrat v štirih letih na Roland-Garrosu, štirikrat na Mastersu,

osvojil pa je še 70 drugih turnirjev, kar mu je v žep prineslo rekordnih enajst milijonov dolarjev.

Osem finalistov letošnjega Mastersa so razdelili v dve skupini. V skupini »Rod Lever« so poleg Lendla še veterani Connors, Becker in Gilbert, v skupini »Pancho Segura« pa so Edberg, Wilander, Mcier in Cash. Napovedujejo, da se bodo v polfinale uvrstili Lendl in Becker ter Edberg in Wilander, a v finalu naj bi se pomerila Lendl in Edberg. Spored izločilnega dela:

Danes: Edberg - Cash; Connors - Gilbert; Mcier - Wilander; **četrtek:** Lendl - Gilbert; Connors - Becker; **petek:** Wilander - Cash; Lendl - Connors; Becker - Gilbert; **sobota:** Edberg - Wilander; Becker - Lendl; Cash - Mcier.

Zlata knjiga: 1970 Smith (ZDA), 1971/1972/1973 Nastase (Rom.); 1974 Vilas (Arg.); 1975 Nastase; 1976 Orantes (Šp.); 1977 Connors (ZDA); 1978 McEnroe (ZDA); 1979/1980 Borg (Šve.); 1981/1982 Lendl (ČSSR); 1983/1984 McEnroe (ZDA); 1985/1986 Lendl.

Pred sobotnim nastopom s Portugalci

Vicini po starem

CARNAGO — »Tekma s Portugalsko sploh ni prijateljskega značaja. Točki potrebujemo zato, da nam priznajo status nosilca skupine na zaključnem delu EP v Nemčiji.«

Selektor italijanske nogometne reprezentance Vicini tako utemeljuje namen, da v zadnjem sobotnem kvalifikacijskem srečanju v Milanu proti Portugalski pošlje na igrišče najboljšo postavo, tisto, ki je pred petnajstim dnevi odpravila Švedsko, pri čemer bo Ferri spet prevzel svoje mesto namesto Ferrare. Vicini pravi, da je do svetovnega prvenstva še dovolj časa, da preizkusi nekaj novih igralcev, prva priložnost za mlade bo že februarja na prijateljski tekmi s Sovjetsko zvezo. Zaenkrat bosta v Milanu od vsega začetka igrala tudi veterana Altobelli in Bagni. Med izbranimi nogometaši tokrat ni edino Matteo, ki pri Interju nima več mesta v začetni postavi, zato ga Vicini ni povabil v reprezentanco. Pri tem je bil dosleden, saj je na podoben način izgubil državni dres tudi Dossena. Namesto Matteolija je Vicini poklical Fusija (Sampdoria), ki pa naj bi v daljši perspektivi nadomestil predvsem Bagnija. Na vpraša-

nje, ali bo v drugem polčasu »večni mladinec« Mancini zamenjal Altobellija, je Vicini odvrnil, da sta na razpolago le dve menjavi, zato ni nič vnaprej odločenega.

V Piacenzi under 21 Italija - Portugalska

PIACENZA — Maldinijeva vrsta under 21 bo že danes (TV 1 ob 14.25) igrala zadnjo kvalifikacijsko tekmo s Portugalsko. Tekma je gola formalnost, saj so si azzurri že zagotovili uvrstitev v sklepni del EP. Za Italijo bodo nastopili naslednji igralci: Gatta, Brambati, Maldini, Zanoncelli, Benedetti, L. Pellegrini, Berti, Crippa, Rizzitelli, Notaristefano, Scarafoni.

Danes sklep o aferi Sanguin

RIM — Urad disciplinske komisije italijanske nogometne zveze je sporočil, da bo športni sodnik Barbè že danes popoldne izdal prvostopenjsko razzodbo v zvezi s prizivom Cesene o aferi Sanguin med nedeljsko tekmo v Torinu proti Juventus. Priziv je bil namreč pravočasno odposlan.

V jugoslovanskih nogometnih prvenstvih

Padec zanimanja, klubi v težavah

V nedeljo se bo končal jesenski del prvenstva v jugoslovanskih zveznih nogometnih ligah. V predzadnjem kolu ni bilo presenečenj. Domača moštva so bila spet neradodarna, saj so oddala le dve točki.

Jesenski naslov bo skoraj zanesljivo pripadel Veležu, nasploh pa je za finiš prvenstva malo zanimanja. In nič več ga ni za reprezentančne tekme, v eni izmed njih bodo jugoslovanski olimpijci danes nastopili proti Belgiji v Petrinji pri Zagrebu v okviru kvalifikacij za OL v Seulu.

Številni jugoslovanski igralci v finišu igrajo predvsem za angažmaje v tujini. Tako se je v dresu Dinama z bledo igro na tekmi z Budućnostjo (2:1) poslovlil zagrebški kapetan Marko Mlinarić, ki bo odslej igral za francoski Auxerre. To bo seveda velik handikap za Dinamo, ki je pred kratkim izgubil tudi ambicioznega in avtorskega predsednika Iva Vrhovca, ki ga je preprosto odstavil. Skupščina kluba je bila sicer proti odstititvi, toda nazadnje je le zmagala volja močnejšega.

Mlinarić si je zagotovil lep kupček dolarjev (300.000), to pa ni uspelo njegovemu nekdanjemu soigralcu Stjepanu Deveriću, ki zdaj igra za Hajduka. Tekmo Hajduk - Čelik, v kateri je bil Hajduk na robu poraza, na koncu pa je le zmagal s 3:2, so si ogledali moške iz zahodnonemškega prvoligaša Waldhofa, pri katerem že uspešno igra Zagrebčan Zvezdan Cvetković. Za Deverića so imeli pripravljenih 700.000 mark, toda igral je tako slabo, da so ga morali celo zamenjati, prestop pa je tako seveda propadel. Igra Hajduka še naprej zelo skrbi navijače in vodstvo kluba, ki bi se že rado znebil bolgarskega trenerja Vucova, toda v tem primeru bi mu moralo izplačati 240.000 mark. Hajduk pa je siromašen tudi z igralci, kljub temu pa prodaja nekdanjega reprezentanta Bursaća, vendar ga Nogometna zveza Jugoslavije ne pusti v tujino. Še vedno ga namreč vodijo kot potencialnega reprezentanta, čeprav je v klubu že celo jesen samo rezerva ali pa še to ne. Pač pa se Hajduku ponuja nekdanji reprezentančni branilec Drizić, ki ima pri Sutjeski težave s trenerjem Višnjecem.

Podobno je tudi pri drugih klubih, ki jim vse bolj zmanjkuje za večkrat preplačano igranje. Prvič so se v težavah znašli veliki klubi, ki jih le redko gleda več kot 10.000 gledalcev.

Selektor olimpijske reprezentance Ivan Toplak danes z Belgijo pričakuje zanesljivo zmago. V ekipo je tokrat vključil več igralcev reprezentance A, med drugimi tudi Ljubljancema Katanca. Z Belgijci najbrž res ne bo težav, toda modre v nadaljevanju čakata še veliko težji preizkušnji na Finskem in doma s ČSSR. Za uvrstitev na OL v Seulu bi morali Jugoslovani premagati tudi ta dva nasprotnika.

Ljubljanska Olimpija pa si je z dvema zaporednima porazoma doma močno poslabšala možnosti za uvrstitev v 1. B ligo. Z vinkovskim Dinamom je izgubila z 0:2, oba gola pa je dobila v finišu, potem ko so Ljubljanci pred tem napravili nekaj odličnih priložnosti. Olimpija bi se morala uvrstiti do 12. mesta, to pa bo nemogoče, če bo v nedeljskem zadnjem kolu izgubila še v Šibeniku, ki je doslej dobil vse tekme doma.

FRANCI BOŽIČ

Nogomet: po zadnjem porazu

Vodstvo Sovodenj odslovilo trenerja

Vodstvo Športnega društva iz Sovodenj je na svoji izredni seji v ponedeljek zvečer sklenilo, da odslovi dosejanega trenerja članske ekipe Valterja Berlosa. Do tega sklepa je prišlo predvsem zaradi nerazumevanja med trenerjem in igralci, kar je očitno prišlo do izraza v nedeljo, ko je ekipa pred domačim občinstvom zgubila proti zadnjeuvrščeni Azzurri.

Obnašanje trenerja na tem srečanju, tako menijo nekateri pri sovođenjskem društvu, ni bilo v skladu z odgovornostjo, ki si jo je naložil letos poletno, ko je prišlo do sodelovanja med Berlosom in sovođenjsko enajsterico.

Od danes dalje bo ekipa vodil Gian-Marson, ki je že dolgo vrsto let sedel na klopi slovenskega moštva. Njegovo sodelovanje pa je začasno. V doglednem času bo namreč vodstvo poskušalo drugega trenerja. S tem sovođenjski športni delavci želijo tudi spodbuditi vse, predvsem igralce, da v nadaljevanju prvenstvene poti dajo vse od sebe, da bi vsaj delno nadoknadili zamujeno.

Po naporni in nevarni vožnji

Šterk kot prvi Jugoslovian končal regato čez Atlantik

Pred nekaj dnevi je slovenski jadrallec Jure Šterk kot prvi Jugoslovian uspešno končal transatlantsko regato Mini transat, ki je najdaljša, verjetno pa tudi najtežja regata preko Atlantika, saj poteka od Francije do Martinike v Karibskem morju. Šterk se je na svojo dolgo pot odpravil že 27. septembra iz pristanišča Concarneau pri Brestu, po 40 dneh plovbe pa je prišel do svojega končnega cilja.

»Kdor je končal letošnji Mini transat, zagotovo ve, da je pasje vreme na Atlantiku. Kazalo je celo, da bo udaril pravi tropski orkan. Zadnjih deset dni pa so se kar zapovrstjo menjavali viharji, bonace in nevihte. Samo v eni noči sem naštel 25 neviht, od katerih so bile vsaj štiri močnejše od devetih boforov. No, ampak zdaj je poglavitno, da sem prišel na cilj.« To so bile prve besede, ki jih je povedal naš jadralček takoj potem, ko je zaključil svoj podvig.

Šterk je še nadaljeval: »Po 7000 kilometrov dolgi plovbi z jadrnico Slovenija iz Francije do Fort de Francea na Martiniki z vmesno postajo v Teneri-

fah na Kanarskih otokih sem še posebej vesel, da mi je ta podvig uspel na regati Mini transat, ki je kot najdaljša transatlantska regata z najmanjšimi jadrnicami (le do 6,5 m) gotovo tudi najzahtevnejša.«

Kot zanimivost bi omenili, da je Jure Šterk med plovbo izgubil 11,5 kilograma telesne teže. V tem oziru je še dodal: »S hrano sicer nisem imel večjih problemov, pokvaril se mi je le španski kruh, zato pa me je držalo pokonci alpsko mleko. Glavni problem je bil, da so se mi pokvarili vsi avtopiloti, tako da sem večino plovbe preživel za krmilom in da ni bilo pravega časa za pripravo hrane ali za spanje. Spal sem povečini le dve uri na dan, velike težave pa sem imel tudi pri nameščanju špinakerjev. Večjega sem celo strgal.«

Na srečo ni bilo med to izvedbo Mini transata večjih nesreč, odstopilo pa je kar okrog 20 jadrnic. Za ta letni čas je bilo namreč vreme nenavadno slabo, vendar se je vse le srečno izteklo.

Manj kot leto dni do OL

Sodelovanje S. Koreje še odprto

Do olimpijskih iger v Seulu ne manjka niti leto dni, še vedno pa ni rešeno vprašanje morebitnega sodelovanja Severne Koreje, ki se poteguje za organizacijo nekaterih tekmovanj. Časa za pogajanja je vse manj, kaže pa, da mednarodni olimpijski odbor ni pripravljen veliko popuščati, čeprav je dal vedeti, da bo vse do zadnjega skušal držati odprta vrata. V tem trenutku pa morda ne bo odveč, da našim bralcem nekoliko osvežimo spomin, kako so v Južni Koreji stekle priprave na olimpijske igre in kako je z raznimi športnimi in drugimi objekti.

Organizacija 24. olimpijskih iger je bila Seulu dodeljena leta 1981. Dodelitev ni prekomerno presenetila Korejcev, ki so videli v tem največjem svetovnem dogodku izvrstno priložnost za izboljšanje svoje moralne slike pred svetovno javnostjo.

Na čelo organizacijskega odbora je bil postavljen Tae Wu Roh, vpliven veljak vladajoče stranke in bivši notranji minister. Po uvodnih korakih, ki so postavili organizacijo na zelo trdne noge, je Roh prepustil mesto tehnikom.

Stroj je stekel brez težav in že jeseni l. 1984 je bil namenu predan popolnoma nov olimpijski stadion, ki je lani gostil azijske igre, generalno za OL. Še prej so se Korejci masovno udeležili OL v Los Angelesu z vsemi vodilnimi v lastni športni organizaciji.

Po lanskih azijskih igrah sta jim ostali dve leti za izpopolnjevanje. Imeli so torej dovolj časa, da so se energično vendar tudi elastično postavili po robu mestoma nekoliko pretiranim in demagoškim zahtevam Severne Koreje po delitvi organizacijskih nalog.

Logistično jedro OL bo športni park z nazivom Seul Sports Complex (SSC), 10 km od mestnega središča več kot devetmilijonskega mesta. V SSC bodo olimpijski stadion, manjši bazen in dve športni dvorani. Skoraj vse ostale naprave bodo v bližnjem olimpijskem športnem parku. Na splošno bodo olimpijska prizorišča oddaljena od olimpijskega naselja največ 10 km. Jadranje bo v Pusanu, največjem pristanišču Južne Koreje, na skrajnem jugu polotoka.

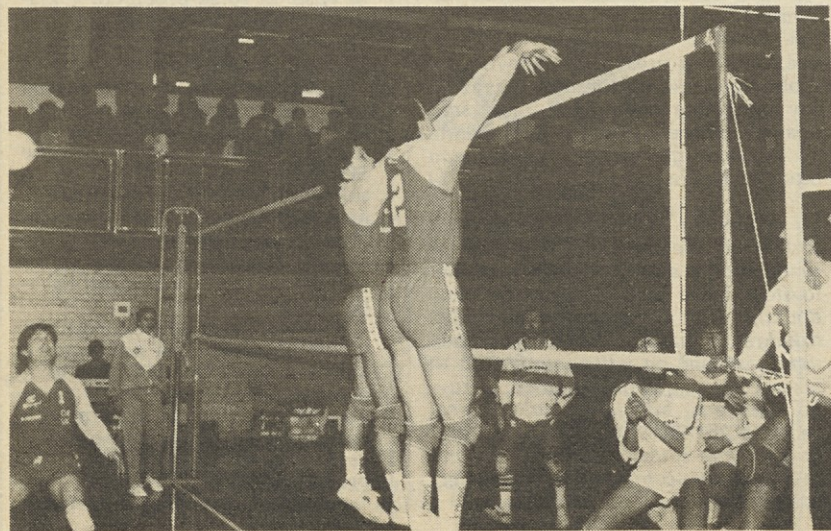
Resnici na ljubo ne Severna ne Južna Koreja nimata velikih izkušenj v prirejanju velikih tekmovanj. Lanske azijske igre spadajo že v priprave OL. Ob morebitnem sporazumu se bo seveda začel lov na vesti o zmogljivosti Severne Koreje, ki ima za seboj dokajšnjo športno tradicijo v namiznem tenisu, gimnastiki, streljanju in se ponša s svetovnim rekordom celo v spisku atletskih panog.

Delna organizacija OL v Severni Koreji bi pomenila res zgodovinski dogodek za meddržavne odnose in velik plus tudi za dokaj samosvojo DLR Korejo. Na mednarodnem prizorišču je bilo doslej za njene zahteve bolj malo posluha. Socialistični tabor, ki je moral leta 1984 računati z Reaganovo potrebo po predvolilni reklamni, se verjetno dobro zaveda, da v Južni Koreji kljub njeni nastrojenosti, takih potreb ni, kot tudi ni pravnih razlogov, da bi se zadeva okoli delitve organizacije prekomerno zaostila.

Na sliki: olimpijski športni park pri Seulu.

BRUNO KRIŽMAN
(Se nadaljuje)

Val svetla izjema črne sobote

Če ne upoštevamo ženskega četrtligaškega derbija med Bregom Agrar in Sokolom Indules, so bili odbojkarji Vala v soboto edina slovenska šesterka, ki je izšla z igrišča kot zmagovalka.

Štandrežci so v zelo pomembnem srečanju za obstanek v C-1 ligi v Trstu prepričljivo odpravili neposrednega tekmeca, tržaškega Interja.

Črne sobote naše odbojke se letos, žal, periodično ponavljajo, zadevajo pa bolj ali manj vse šesterke, saj po petih kolih ni več nepremagane slovenske ekipe. Predvsem so doslej razočarala moštva, ki so si nadejala visoke končne uvrstitve, nekatere šesterke so tudi letos resni kandidati za izpad, vsi pa le niso razočarali.

Kakorkoli že, še je dovolj časa, da si vsa naša moštva opomemo.

Na sliki: lep blok valovcev med sobotnim zmagovitim srečanjem v Trstu.

Namizni tenis: ekipno deželno tekmovanje

Krasove mladinke osvojile prvo mesto

V nedeljo je potekalo v zgonski teledovnici ekipno deželno tekmovanje v namiznem tenisu. Sodelovalo je osem športnih društev iz F-JK. Igralo se je po Davisovem sistemu. Nekatera društva so se predstavila z več ekipami. Kras Globtrade je v ženski mladinski kategoriji nastopil s tremi ekipami, zaradi pomanjkanja igralcev pa ni nastopil v kategoriji mlajših pionirk in starejših pionirjev.

Mlajša pionirja Aljoša Milič in Marco Zaccaria sta zasedla drugo mesto v konkurenci treh ekip z zmago nad CMM Trst. Ekipa starejših pionirk Biserka Simoneta in Katy Kralj je zmagala v svoji kategoriji proti edinemu konkurentu Chiadino iz Trsta.

Mladinca Igor Milič in Žarko Počkaj sta dobro začela v prvem kolu, kjer ju je premagal tržaški Chiadino s 3:2, v ostalih treh srečanjih pa sta do-

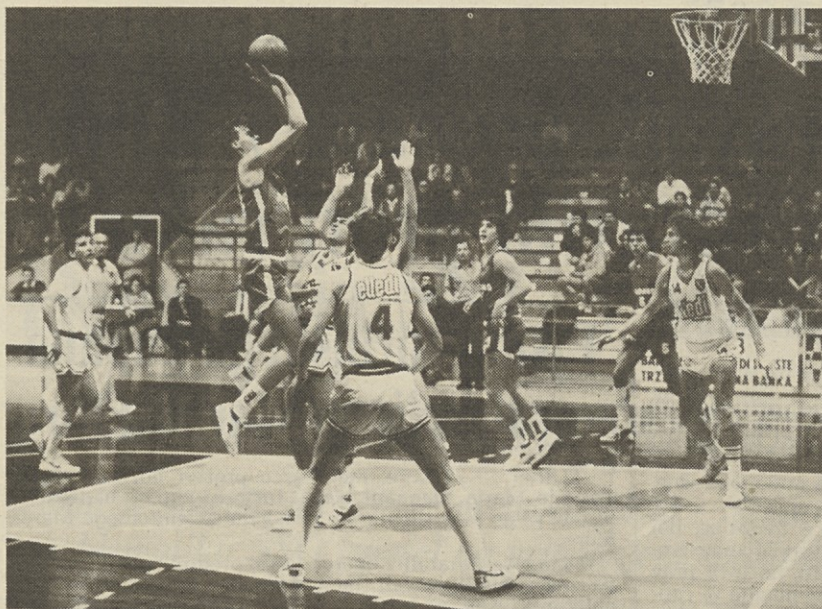
bila po eno točko, kar pa ni zadoščalo, da bi osvojila točke na lestvici.

Pri mladinkah smo videli največ tekem. Ekipa Kras A v sestavi Alenka Obad in Tanja Ravbar je v deset ur trajajočem tekmovanju odigrala 15 tekem, zdržala do konca in zmagala. Z dobro igro ekipe Kras C sta si Elena Colja in Ksenija Marušič priigrali tretje mesto. Kras B (Katja Čok in Martina Ravbar) je pristal na predzadnjem mestu.

Kljub tem rezultatom z nedeljskim srečanjem nismo zadovoljni. Našim pingpongašem še zmeraj zmanjkuje koncentracija, pa tudi vztrajnost ter klubski duh za ekipno udeležbo. Tekmovanje še ni končano. Mladinci se bodo srečali še na enem in po seštevku rezultatov obeh tekmovanj se bodo najboljše ekipe iz vsake kategorije uvrstile na državno prvenstvo. (J. J.)

Jadranovi košarkarji na nedeljskem srečanju proti Petrarci

Redkokdaj tako razburljivo

Že včeraj smo zapisali, da nedeljsko srečanje med Jadranom in Petrarco iz Padove ni bilo za srčne bolnike. Tako napetega in razburljivega konca tekme bo Jadranovim navijačem ostal dolgo v spominu. In prav zato je bila nedeljska zmaga naših košarkarjev še slajša.

Sedaj so naši košarkarji, glede na razliko v koših, prvi na lestvici, sicer skupno z Ravenno in Ferraro, ki imata enako število točk. Jadranovci so torej v idealnem izhodiščnem položaju za sobotno gostovanje v Faenzi, kjer jih čaka zelo težka naloga, pa čeprav je moštvo iz Faenze pri dnu lestvice. V tako izenačenem prvenstvu B-2 lige, kot je letošnje, pa je vsaka ekipa zelo nevarna, še predvsem če igra doma.

Trenutek z nedeljskega srečanja: Sandi Rauber pri metu na koš, pod košem pa odlični center Petrarce iz Padove Antonucci (v belem dresu s št. 14), ki je bil tudi najboljši igralec tekme.

Košarka: v državnem prvenstvu kadetov

Borovcem slovenski derbi

BOR ADRIAIMPEX - JADRAN FARCO 83:54 (44:28)
BOR ADRIAIMPEX: Arena 14 (0:1), Oberdan 16 (1:2), Presel, Krasna 8 (2:2), Škerk 19, Race 2, G. Bajc, I. Bajc 4, Azman 8 (2:5), Smotlak 12.

JADRAN FARCO: Prelec 2 (2:2), Daneu 22 (7:12), Šuligoj, Piciga (0:2), Sterni 10 (0:1), Stanissa 9 (1:1), Paulina 11 (1:2), Pertot, Lesizza, Sosič.

TRI TOČKE: Oberdan, Škerk, Daneu.

V slovenskem derbiju kadetskega državnega prvenstva so borovci zaslužno premagali jadrancove. Le-ti so se domačinom enakovredno upirali samo v prvih sedmih minutah igre. Nato so borovci krepko povedli in sklenili prvi del tekme s 16 točkami razlike. V drugem polčasu so jadrancovi poskusili nadoknaditi zaostanek s konsko obrambo 1:3:1, ki je borovce spravila v težave. Predčasni odhod na klop kapetana Jadrana Stanisse in prodori Škerka so dovolili domačinom, da so spet visoko povedli. Jadranovci pa so nepričakovano popustili in visoko izgubili.

Omeniti je treba predvsem dobro igro v napadu »playmakerja« Daneva, pri borovcih pa boljšo skupinsko igro v napadu in tokrat tudi v obrambi.

(Luka Furlan)
OSTALI IZIDI: Stefanel - Fantoni 75:81; Don Bosco - Soteco 109:84; Castor - Saba 113:73; Segafredo - Tecnoluce 97:68.

LESTVICA: Fantoni 10; Don Bosco 8; Stefanel, Castor, Segafredo in Airone 6; Bor Adriaimpex, Soteco in Saba 0; Jadran Farco in Tecnoluce 0.

NARAŠČAJNIKI

BOR INDULES - BREG 104:88 (49:28)
BOR INDULES: Schiulaz 10 (2:2), Korošic 4 (0:2), Debeljuh 30 (6:11), Starec 2, Barini 2, Pavlica 23 (2:6), D. Umer 4 (2:6), Špaval 5 (1:4), Uršič 8 (0:1), Simonič 16 (0:1).

BREG: Punis 7 (3:5), Corbatti (0:2), Žerjal 5 (1:1), Mokor 2, Rosso 4, M. Gombač 25 (3:12), R. Gombač 15 (3:4), Kralj, Škabar 10 (4:8), Bandi 20 (4:11).
PM: Bor 13:33; Breg 18:43. ON: Bor 31; Breg 28. PON: Barini (29), Špaval (34), R. Gombač (37), Škabar (40).

V drugem slovenskem derbiju letošnjega prvenstva naraščajnikov so Borovci premagali Brežane. Tekma je bila borbeno, vendar so domačini ta-

Kontovelovi naraščajniki so proti Santosu osvojili nov par točk

koj postavili rezultat na varno (v 7. min. 18:6 in v 25. min. 64:31).

Brežani so igrali učinkoviteje šele v drugem delu drugega polčasa, ko so nadoknadili 15 točk zaostanka, več pa niso zmogli.

Pri gostih bi pohvalili predvsem Mitjo Gombača, ki napreduje iz tekme v tekmo, pri borovcih pa je izredno igral Debeljuh (11 odbitih žog in 5 asistenc ter 12:15 pri metu iz igre) ter Mauro Simonič. (V. Jogan)

SANTOS - KONTOVEL KRONOS 70:74 (38:39)
KONTOVEL KRONOS: Kralj 10, Brišič 4, Rebula 21, Gregori 10, Gulič 21, Pečar 8.

Tokrat igralci Kontovela niso upravičili vloge favorita, saj so proti borbeni ekipi Santosu prikazali najslabšo igro v letošnjem prvenstvu. Čeprav so večji del tekme vodili, pa jim ni uspelo napraviti večje razlike, tako da so se morali proti koncu tekme pošteno potruditi za zmago.

Boljši med slabšimi sta bila Rebula in Gulič. (I. Meden)

OSTALI IZIDI: Saba - Sokol 118:55, DLF - Stefanel 43:102, Servolana - Ricreatori 87:71, SGT - Polet 192:29, Don Bosco - Libertas 77:97.

LESTVICA: Stefanel 10; SGT, Bor Indules, Libertas, Kontovel Kronos 8; Saba, Servolana 6; DLF, Santos, Don

Bosco, Ricreatori 4; Breg, Sokol, Polet 0.

DEČKI

BOR INDULES - SGT 83:74 (34:29)
BOR INDULES: Filipčič 14, Posega 24, Bajc 8, Martinolič 2, Bajc, Salvi 7, Brus 4, Tomsic 20, Križmančič 2, Turk 2.

TRI TOČKE: V. Tomsic 1.
Borovci so bili vseskozi v vodstvu in so z igro tudi zadovoljili. Od posameznikov bi omenili Križmančiča, ki je sicer dosegel le 2 točki, stalno pa napreduje. (Rustja)

DON BOSCO - KONTOVEL KRONOS 142:43 (72:18)
KONTOVEL KRONOS: Cingerla, Križman, I. Emili 10 (4:6), Černe 8 (0:2), M. Emili, Spadoni 2, Budin 11 (1:2), Ban 12, Milič, Vodopivec.

PON: I. Emili (30). SON: 23.
V 3. kolu prvenstva dečkov je Kontovelova postava visoko izgubila. Košarkarji Don Bosca so našim postregli s pravo lekcijo. Treba je sicer upoštevati, da naši letos prvič nastopajo v prvenstvenih tekmah in da ekipo sestavljajo skoraj v celoti mlajši igralci, to sta letnik 1975 in 1976.

O poteku tekme ni kaj povedati, edini ki je delno ugodno presenetil, je bil Dejan Černe. Naslednjo tekmo bodo »plavi« igrali že jutri proti borovcem. (V. Jogan)

Naši rolkarji sklenili sezono

Odličen obračun ŠD Grmada

Pri ŠD Grmada so s svojo prvo rolkarsko sezono lahko povsem zadovoljni. Razlogov za navdušenje res ni bilo malo, saj so rolkarji med sezono osvojili vrsto naslovov in zmag.

Letošnja rolkarska sezona se je pričela 1. maja s tekmovanjem za pokal Italije v Trevisu. Nadaljevala se je skozi vse poletje v raznih krajih Italije, kot v Arezzu, Turinu, Aosti, Pescari, Reggio Emilii, Bocnu, Comu, Tridentu itd. Naši predstavniki pa so tekmovali ne samo v italijanskem pokalu, temveč tudi v italijanskem prvenstvu, v štafetnem prvenstvu, v »gran fondu«, v 12-urnem tekmovanju, v evropskem štafetnem prvenstvu, v meddržavnem tekmovanju in evropskem prvenstvu po skupinah. ŠD Grmada pa se je udeležilo raznih promocijskih tekmovanj v Italiji in Jugoslaviji. Društvo se je s svojimi enajstimi tekmovalci vedno uvrstilo na prva mesta. Na državnem prvenstvu je osvojilo 8. mesto (med 38 društv), na italijanskem pokalu pa odlično 4. mesto med 49 društv. Velik doprinos društvu so s svojimi rezultati dali Valentina Legiša, ki je osvojila v svoji kategoriji naslov prvakinje na »gran fondo« in 4. mesto na italijanskem pokalu; Andrej Legiša, ki je tudi postal prvak »gran fondo« in je zasedel 2. mesto na državnem pokalu Italije; državni reprezentant Andrej Antonič, ki je bil dvakrat prvi v evropskem merilu, postal pa je tudi italijanski prvak »gran fondo« in zasedel 1. mesto na državnem pokalu. Rolkarska sezona se je končala v prvi polovici meseca novembra. Društvo je ob tej priložnosti pripravilo svojim zaslužnim atletom izlet v Slovenijo, katerega so se udeležili tudi številni člani. Tekmovalci so prejeli tudi spominske kolajne ob prvi obletnici delovanja društva in Andrej Antonič še posebno priznanje za dosežene uspehe. Za prihodnjo zimsko sezono, ko bodo atleti zamenjali rolke za smuči, je društvo sklenilo, da priredi ob sodelovanju SK Ihan nekajednevno zimovanje v Sloveniji. (Ervin Iori)

Odbojka: pokrajinski del ženske under 18

Slogašice že prve

OMA TELESORVEGLIANZA - SLOGA KOIMPEX 0:3
(14:16, 10:15, 17:19)

SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Drnovšek, Fabrizi, Lara in Neva Lupinc, Maruccelli, Milkovič, Mijot, Sardo, Sosič, Škerk, Vidali.

S to zmago Sloge Koimpex se je v bistvu zaključilo pokrajinsko prvenstvo. Naše igralkice imajo namreč tri kola pred koncem štiri točke naskoka in je praktično nemogoče, da bi jih katera od zasledovalk dohitela. Nedeljska tekma je bila zelo izenačena, kot kažeta tudi delna izida prvega in tretjega seta. Domačinke so namreč na vsak način hotele pripraviti presenečenje, našim igralkam pa se je poznala utrujenost, saj so prejšnjega dne odigrale tretjeligaško tekmo na tujem. Vendar je v odločilnih trenutkih vedno prišla na dan boljše tehnična in taktična priprava Sloge Koimpex, ki je tudi povsem zaslužno osvojila peto zaporedno zmago. (Inka)

UNDER 18 MOŠKI

CUS TRST - SLOGA 3:1
(15:2, 15:6, 9:15, 15:9)

SLOGA: Cač, Maver, Kralj, Matej in Tomaž Susič, Renčelj, Malalan, Marc.

Proti ekipi, ki bo premočno osvojila pokrajinski naslov v tej kategoriji, so slogaši po pričakovanju izgubili, a s prikazano igro niso razočarali. CUS jih je sicer v prvem nizu nadigral, v ostalih pa so se mu povsem enakovredno upirali. Škoda le, da slogaši proti skromnejšim nasprotnikom niso zaigrali tako učinkovito, saj bi bil lahko njihov položaj na lestvici neprimerno boljši. (Inka)

BOR - ROZZOL 3:2
(15:11, 12:15, 11:15, 15:6, 15:4)

BOR: Marega, Jercog, Biber, Kocman, Blasi, Sivic, Lippolis, Švab, Hmeljak.

Borovci so tudi v povratni tekmi, vendar neprimerno z večjo težavo, premagali Rozzola in si tako kolo pred koncem zagotovili častno drugo mesto za premočnim CUS.

naša nogometna moštva v mladinskih ligah - naša nogometna moštva v mladinskih ligah

Ta konec tedna so, zaradi slabega vremena in blatnih igrišč, prekinili vsa mladinska prvenstva. Na sliki pa posnetek s prvenstvenega srečanja naraščajnikov (15. 11.) med Vesno in Fortitudom

NAJMLAJŠI

PRVENSTVO CSI

MUGGESANA - ZARJA ADRIAIMPEX 3:1
STRELEC ZA ZARJO: Doljak
ZARJA ADRIAIMPEX: Poropat, Urdih, Grgič, Doljak, Jerman, Glavina, Balbi, Kralj.

Čeprav so bila vsa mladinska prvenstva v okviru italijanske nogometne zveze prekinjena, so pa prvenstva CSI redno potekala.

Zarjani so se tokrat pomerili z Muggesano, katero so v začetku prvenstva v Bazovici že premagali. Tokrat pa so slavili domačini, ki so premagali zarjane s 3:1. Tekmo je otežilo zelo blatno igrišče, tako da so se igralci s težavo premikali. Vseeno pa ni manjkalo lepih akcij pri obeh moštvih. Spretni so bili Miljčani, ki so trikrat premagali nekrivega Poropata, medtem ko je bil Doljak strellec edinega, a zelo lepega gola za Zarjo.

(M. Ž.)

PRIJATELJSKA TEKMA

ZARJA ADRIAIMPEX - SLOVAN LJUBLJANA 2:5

Pred dnevi so se v prijateljski tekmi v Bazovici pomerili začetniki domače Zarje in ljubljanskega Slovana. Zmagali so gostje s 5:2, ki so pokazali bolj agresivno igro kot pa domačini. Ne glede na rezultat, je bila to za zarjane koristna preizkušnja, saj so ljubljancani dobro moštvo, ki se odlikuje predvsem po hitri in odločni igri. Prvi polčas je potekal v stalni premoči Slovana, ki je večkrat ogrožal domačega vratarja. Naši, presenečeni nad hitrim tempom nasprotnika, niso znali reagirati, tako da se je prvi polčas končal s 4:0.

Povsem drugačno je bilo nadaljevanje igre. Naši so se znebili začetne negotovosti in počasi prevzeli vajeti igre v svoje roke. Z goli Vremca in Kralja so znižali izid, vendar prav ob največjem pritisku na Slovanova vrata, so prejeli še peti gol. Kmalu nato, v največjem naliivu, se je tudi tekma končala.

Po tekmi se je srečanje nadaljevalo v prijetnem vzdušju v Zarjinem krožku, kjer so se domenili, da bo povratna tekma maja meseca v Ljubljani.

(M. Ž.)

obvestila

SPDT
obvešča vse tiste, ki bi se radi udeležili tradicionalnega planinskega plesa, ki ga prireja Obalno planinsko društvo iz Kopra v hotelu Triglav v Kopru v soboto, 12. decembra, naj se prijavijo pri tajniku društva Ervinu Gombaču ob ponedeljkih med 20.00 in 21.00 na sedežu društva (Ul. sv. Franciška 20, 3. nad., tel. 744249), med odborovo sejo.

ŠD BREG
organizira ZIMOVANJE od 23. do 29. decembra na Cerknem. Ostale informacije po telefonu — št. 228001 od 17. do 19. ure.

TPK SIRENA
sporoča urnik zimskih treningov: 1. nedeljski celodnevni treningi od 10. ure dalje; 2. medtedenski trening ob sredah od 17. ure dalje. Treningi so na društvenem sedežu.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 250 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir bešeda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

2. decembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Minister Donat Cattin bo sprožil preiskavo in angažiral vlado Mesinski zdravnik prodaja v Rimu »ilegalno« zdravilo proti raku

RIM — V rimski baziliki Santa Maria in Trastevere prodajajo zdravilo, ki menda zdravi raka. Imenuje se IMB, deli pa ga mesinski onkolog Giuseppe Zora.

Italijanski minister za zdravstvo Donat Cattin se je osebno zavzel, da bi preprečil prodajo zdravila, za katerega ne vedo, ali ima zdravilno moč ali pa gre za goljufijo. Nekateri Zorovi kolegi namreč trdijo, da je človeku, ki hira zaradi raka, dovolj, da srkne požirek sladke vode, pa se mu zdi, da se počuti bolje. Rak je bolezen, ki povzroča hude depresije, bolnika zato zlahka zavede tudi s sirupom.

Giuliano Quintarelli, predsednik rimske Zveze za boj proti raku, je izjavil, da bi morali Zorovo zdravilo znanstveno preizkusiti. Dokler ne bodo tega naredili, bo IMB prav tako zdravilen kot noč polne lune, filipinska magija in copranje. Res je, da je Quintarelli tudi izjavil, da se taka zdravila lahko prodajajo le v državah, kjer ljudje še verjamejo v čudeže in je omenil Italijo in Jugoslavijo. Čudno, da ni omenil ZDA, kjer coprajo tudi filmski igralci (glej Shirley MacLaine).

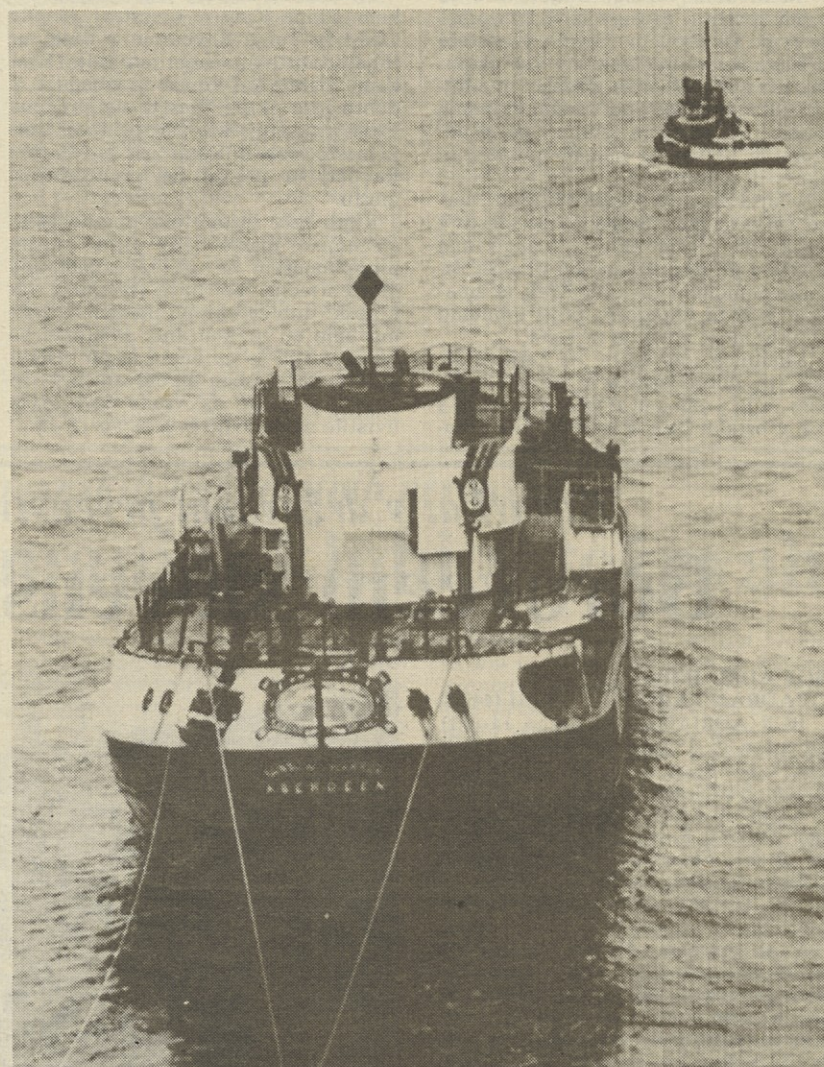
Besedo ima zdaj sveda vlada, ki bo morala odločiti o usodi IMB in mesinskega zdravnika. Najbrž bosta morala oba iz bazilike v Trasteveru.

Pismo turinskega župana ugrabiteljem Marca Fiore

TURIN — »Pustite, naj Marco preživi božič s starši.« Tako je Maria Magnani Noya, turinski župan, napisala v pismu, ki ga je naslovila ugrabiteljem sedemletnega Marca Fiore.

Marca so ugrabili 2. marca letos, pred dvema mesecema pa so ugrabitelji poslali staršem njegovo fotografijo in magnetofonski trak, na katerem je bil posnet Marcov glas. Ugrabitelji zahtevajo tri milijarde lir odkupnine, starši malega Marca pa nimajo tako velike vsote denarja. Starši bi radi pomagali Marcu, za katerega dejansko ne vedo, ali je sploh še živ. Tako magnetofonski posnetek (v katerem Marco roti starše, naj mu pomagajo, ker se počuti slabo) kot slika sta namreč stara dva meseca ali morda celo več. Starši so prosili sredstva javnega obveščanja, naj ne poročajo o ugrabitvi, pismo turinskega župana pa je le izjema.

Ladja Rainbow Warrior bo odslej podvodni spomenik

WELLINGTON — Rainbow Warrior, ladja ekološkega gibanja Greenpeace International (mednarodni zeleni mir), je včeraj odplula na svojo zadnjo pot. Ladjo so agenti francoske tajne službe pred dvema letoma potopili v pristanišču Aucklanda (Nova Zelandija), med akcijo pa je umrl portugalski fotograf, ki je bil takrat na krovu ladje. Naravovarstveniki so z ladje Rainbow Warrior dolgo in zelo ostro nasprotovali francoskim jedrskim poizkusom na otočju Mururoa, po atentatu pa so se umaknili in preusmerili svojo pozornost drugam.

Pri Greenpeace International so sklenili, da bo odslej Rainbow Warrior podvodni spomenik in bodo zato ladjo potopili v Zalivu Matauri na severu Nove Zelandije. Ironija usode pa je, da so Francozi prav včeraj na otočju Mururoa izvedli nov podzemski jedrski poizkus, letos že osmi, kar je novozelandski zunanji minister Russell Marshall zelo ostro kritiziral.

Na sliki (telefoto AP): ladja Rainbow Warrior pred včerajšnjim odhodom

Sodnik prijavil Meira Kahano

JERUZALEM — Izraelski glavni državni pravdnik je včeraj prijavil Meira Kahano, rabina in člana parlamenta ter voditelja skrajno desničarske in nacionalistične organizacije Kach, zaradi ščuvanja k rasizmu. Rabin je v prejšnjih mesecih poslal Arabcem, ki živijo v Izraelu, pismo, v katerem je zapisal, da je Izrael izključno židovska država in »se morajo oni zato nemudoma izseliti«.

Izraelski glavni državni pravdnik ni še nikoli doslej prijavil nobenega izraelskega poslanca zaradi njegovega političnega udejstvovanja, to pa je tokrat storil na izrecno povabilo bivšega ministra Amnona Rubinsteina. Kahanovo zamisel je prejšnji mesec obsodil tudi Knesset, izraelski parlament, in mu odvzel privilegij, da je kot poslanec lahko odpošiljal pošto brezplačno.

Nov dokument proti Waldheimu

RIM — Tajni dokument nemškega generalnega štaba, z dne 22. septembra 1943, potrjuje, da je imel avstrijski predsednik Kurt Waldheim med drugo svetovno vojno neposredno odgovornost za deportacijo več tisoč italijanskih vojakov. Dokument bodo prvič objavili v decembrski številki revije Historia, posredovala pa jim ga je Silvana Konieczny-Origlia, bivša uslužbenka Židovskega dokumentacijskega centra na Dunaju.

V listini je med drugim tudi naveden telefonski pogovor med Waldheimom, ki je takrat bil poročnik štaba nemške vojske v Grčiji, in poročnikom Freyem. Oficirja nemške vojske sta organizirala prevoz 22 tisoč italijanskih vojakov in oficirjev; večino izmed teh so odpeljali v koncentracijsko taborišče v Lvov (Ukrajina), 5 tisoč pa jih je ostalo v Atenah.

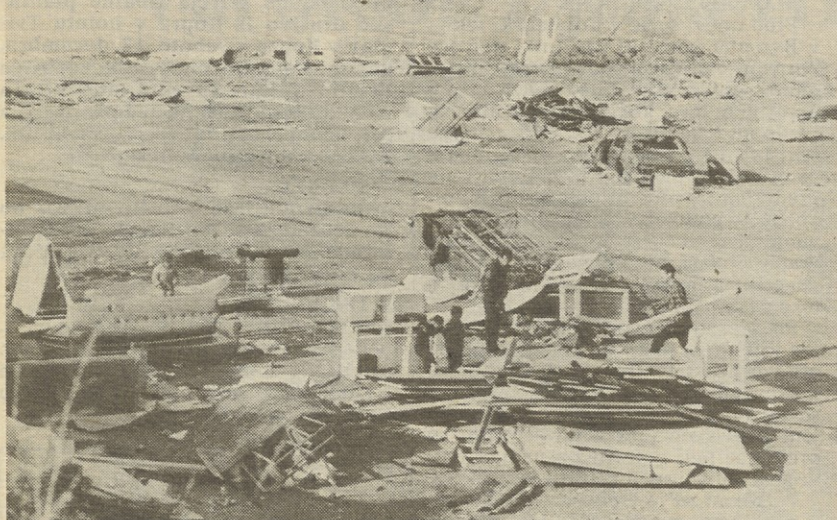
Skrila se je pod sol...

BONN — 46-letna vzhodnonemška bolničarka je prejšnji teden na zelo originalen način zbežala v Zahodno Nemčijo: skrila se je namreč pod 30 tonami soli.

Ženska je stanovala v mestu Halle Neustadt in je pred časom spoznala zahodnonemškega šoferja tovornjakov, ki je iz NDR redno prevažal sol. Zadnjič je mož natovoril tudi 70 centimetrov debelo in 2 metra dolgo jekleno cev. Kot običajno je natovoril sol in se napotil proti domu, nedaleč od Magdeburga pa ga je čakala bolničarka, ki se je skrila v jekleno cev in tako lahko preslepila budne vzhodnonemške carinike.

Glasnik zahodnonemške policije je dejal, da se je ženska, o kateri ni sicer posredoval osebnih podatkov, prijavila prejšnjo sredo in se sedaj nahaja v taborišču Giessen.

Z nabrežja Tibere Rome premestili na varno Izbira nove lokacije ni bila najbolj posrečena

Posnetki včerajšnje selitve z nabrežja Tibere, ko so s tovornjaki odpeljali stanovanjske prikolice, Romi pa so še zadnjič pregledovali, česar niso uspeli odnesti

RIM — Rimski mestni redarji, karabinjerji in policija so včeraj pred zoro s tovornjaki preselili kakih 700 Romov z zemljišča pri mostu Marconi na novo lokacijo pri Ulici Magliana Vecchia, dober kilometer od glavnega križišča rimske obvoznice. Po premestitvi so buldožerji odstranili borne kolibe, ki so nastale ob premičnih stanovanjskih prikolicah na bregu Tibere.

Ukrep je sprožil že prve polemike. Nova lokacija ni namreč najboljša. Na zemljišču ni vode, kar pa je najhujše: pred leti je služilo kot odlagališče za industrijske odplake. Bazene z odplakami so že res pokrili, a to ni zadostno jamstvo. Bržkone je naglici oblasti botroval strah, da se ne bi prebivalci ob novem zemljišču uprli. Vseeno so ljudje iz Magliane Vecchie zasedli ulico in trdijo, da bodo Romom priskrbeli vodo, ki je sami nimajo. Prav tako so protestirali predstavniki tega okrožja. Predsednik mestne četrti Pasquale De Luca je celotno akcijo ožigosal kot »blitz, ki žali prebivalstvo in spreminja to območje v rimsko smetišče«. Vsi napor, da bi preprečili premestitev Romov v Magliano Vecchio pa so bili zaman.

Dodatne skrbi povzroča dejstvo, da bodo včeraj premeščeni Romi tik neke druge skupine, kar bi lahko povzročilo spore in napetost.

Zaradi voznških dovoljenj mного aretacij po Italiji

MILAN — Policija je v okviru preiskave milanskega sodstva o »prodajah voznških dovoljenj« aretirala v raznih krajih Italije več kot sto oseb. V glavnem so to nižji javni funkcionarji uradov za motorizacijo iz Milana, Bergamo, Alessandrie, Masse Carrare, Trenta, Neaplja, Verone, Mantove, Lecceja, Cremona in Pavie. Za zapahi so se znašli tudi zdravniki, ki so izstavljali lažna zdravniška dovoljenja, notarji, občinski funkcionarji in uslužbenci raznih avtošol. Vse so že premestili v Milan na razpolago sodnim oblastem.

Obtoženci so proti plačilu omogočali izstavljanje voznških dovoljenj, ne da bi kandidati delali izpitov. Pri tem je prišlo do takih absurdov, da so voznško dovoljenje prodali nekemu gluhemu kandidatu, neki drugi pa je bil v francoskih zaporih, ko naj bi delal voznški izpit.

Preiskava se je začela septembra lani, ko so razni časopisi objavili anonimna pisma o prekupčevanju z voznškimi dovoljenji. Ta nezakonita kupčija je baje trajala pet let.